A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (második tanács)

2011. március 22.*

A T-419/03. sz. ügyben,

az **Altstoff Recycling Austria AG**, korábban Altstoff Recycling Austria AG és ARGEV Verpackungsverwertungs-Gesellschaft mbH (székhelye: Bécs [Ausztria], képviseli: H. Wollmann ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviseli kezdetben: W. Mölls, később: W. Mölls és H. Gading és végül: W. Mölls és R. Sauer, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: német.

támogatják:

az **EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH** (székhelye: Bécs, képviselik: A. Reidlinger és I. Hartung ügyvédek)

és

a **Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte** (székhelye: Bécs, képviseli: K. Wessely ügyvéd)

beavatkozók,

az EK 81. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének alkalmazására vonatkozó eljárásban 2003. október 16-án hozott 2004/208/EK bizottsági határozat (COMP D3/35470 – ARA és COMP D3/35473 – ARGEV, ARO ügyek) (HL 2004., L 75., 59. o.) 2. és 3. cikkének megsemmisítése iránti keresete tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe és S. Soldevila Fragoso (előadó) bírák,

hivatalvezető: K. Andová,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. június 15-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 Az Altstoff Recycling Austria AG (a továbbiakban: ARA) egy 1993-ban magántőkével alapított részvénytársaság, amelynek egyedüli részvényese az Altstoff Recycling Austria Verein (a továbbiakban: ARA csoport). Az ARA csoport a csomagolási, előkészítési/csomagolási és palackozási tevékenységek ágazatában tevékeny vállalkozásokat tömörít.

2 Az ARA Ausztriában országos szintű csomagolásgyűjtési- és hasznosítási rendszert működtet. A tényállás megvalósulásakor az ARA e rendszer keretében gazdaságilag független ágazati újrahasznosítási vállalkozásokkal (a továbbiakban: FÁV) hulladékkezelési szerződéseket kötött, amelyek révén e vállalkozásokra bízta/átruházta a csomagolások gyűjtésének, szétválogatásának, szállításának és hasznosításának megszervezését. Az egyes FÁV-ok adott csomagolóanyag-típusokért voltak felelősek. A FÁV-ok aztán maguk is szolgáltatási szerződéseket kötöttek regionális partnerekkel, vagyis olyan vállalkozásokkal vagy helyi önkormányzatokkal, amelyek aztán konkrétan elvégezték a csomagolások gyűjtését, szétválogatását, szállítását (a továbbiakban: partnerségi megállapodások). Együttesen az ARA és a FÁV-ok képezik az „ARA-rendszert”.

3 Az ARA-rendszer a tényállás megvalósulásakor nyolc FÁV-ot foglalt magában, vagyis az ARGEV Verpackungsverwertungs-Gesellschaft mbH-t (a továbbiakban: ARGEV), amely a fémcsomagolások (vasfémek, alumínium) és a könnyű csomagolások (fa, kerámia, műanyag, többféle anyagból álló csomagolás, textil) gyűjtéséért, szétválogatásáért és újrahasznosításáért; az Österreichischer Kunststoff Kreislauf AG-t (a továbbiakban: ÖKK), amely a műanyag- és textilcsomagolások hasznosításáért volt felelős; az Aluminium-Recycling GmbH-t (a továbbiakban: Alurec), amely az ARGEV által összegyűjtött alumíniumcsomagolások hasznosításáért volt felelős; az Arbeitsgemeinschaft Verbundmaterialien GmbH-t, amely többféle anyagból álló csomagolások (kivéve a kartonpapírt tartalmazó többféle anyagból álló italcsomagolásokat) hasznosításáért volt felelős; a Verein für Holzpackmittel-t (a továbbiakban: VHP), amely a facsomagolások hasznosításáért, és részben azok gyűjtéséért volt felelős; a Ferropack Recycling GmbH-t (a továbbiakban: Ferropack), amely az ARGEV által összegyűjtött vasfémből álló csomagolások hasznosításáért volt felelős; az Altpapier-Recycling-Organisationsgesellschaft mbH-t (a továbbiakban: ARO), amely a papír- kartonpapír- és hullámkarton-csomagolások gyűjtéséért és hasznosításáért volt felelős, és végül az Austria Glas Recycling GmbH-t (a továbbiakban: AGR), amely az üvegcsomagolások gyűjtéséért és hasznosításáért volt felelős. 2009. szeptember 14-én az ARA beolvasztotta magába az ARGEV-et valamint az AGR kivételével az ARA-rendszer többi FÁV-ját.

4 Az ARGEV a tényállás megvalósulása idején három gyűjtési rendszert működtetett; az egyik a háztartási könnyűcsomagolások, a másik a háztartási fémcsomagolások, a harmadik pedig az ipari könnyű- és fémcsomagolások rendszere volt. Az ARGEV részvényesei a tényállás megvalósulása idején 11%-os részesedésével az ARA, valamint az ARGEV csoport volt, amelynek nagyjából száz tagja volt, amely gyártókat és importőröket, kereskedelmi társaságokat, a csomagolási ágazatban tevékeny társaságokat, valamint hulladékgyűjtéssel és -hasznosítással foglalkozó társaságokat foglalt magában.

5 Az ARA minden olyan osztrák és külföldi vállalkozásnak kínál szolgáltatásokat, amelyet közvetlenül érint az 1996. december 1-jén hatályba lépett Verordnung über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen und bestimmten Warenresten und die Einrichtung von Sammel- und Verwertungssystemen (a csomagolási hulladékok és bizonyos termékmaradványok megelőzéséről, hasznosításáról, valamint gyűjtési- és hasznosítási rendszerek létrehozásáról szóló osztrák környezetvédelmi,

ifjúsági és családügyi miniszteri rendelet) (BGBl., 648/1996 (a továbbiakban: Rendelet). A Rendelet a (BGBl., 102/2002.) Abfallwirtschaftsgesetz (a hulladékkezelésről szóló osztrák törvény) módosított szövegén alapul (BGBl., 434/1996.), (a továbbiakban: Törvény), és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 365., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet, 13. kötet, 266. oldal) ülteti át. Az ARA gyakorolja továbbá a FÁV-okkal szemben a licenciajogosultak jogait.

6 1994. március 24-én a Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte (a munkások és alkalmazottak szövetségi kamarája, a továbbiakban: BAA) panaszt nyújtott be az ARA-rendszerrel szemben az Európai Szabadkereskedelmi Társulás Felügyeleti Hatóságánál (a továbbiakban: EFTA Hatóság). Ezt a panaszt az EFTA Hatóság az Európai Bizottságnak továbbította.

7 1994. június 30-án az ARA és az ARGEV egyes megállapodásokat bejelentettek EFTA Hatóságnak abból a célból, hogy az nemleges megállapítást bocsásson ki vagy esetleges csoportmentesítésről szóló határozatot hozzon. 1995. március 21-i levelével az EFTA Hatóság a bejelentett megállapodások vizsgálatára vonatkozó hatáskört áttette a Bizottsághoz.

8 1996. május 8-án az FRS Folien-Rücknahme-Service GmbH & Co. KG és a Raiffeisen Umweltgesellschaft mbH panaszt nyújtott be a Bizottsághoz egy csomagolásgyűjtési- és hasznosítási rendszer megvalósítása érdekében létrehozandó közös vállalat alapítására vonatkozó tervezet ellen. A panaszosok mindazonáltal nem tartották fenn panaszukat.

9 2001. augusztus 28-i levelében az ARA újabb megállapodásokat jelentette be a Bizottságnak, továbbá az ARGEV-vel közösen kérte bejelentési eljárásaik egyesítését abból a célból, hogy az EK 81.cikk (3) bekezdésének megfelelően nemleges megállapítást bocsásson ki vagy esetleges csoportmentesítésről szóló határozatot hozzon. Ezzel egy időben az ARO is kérelmezte, hogy bejelentő félként csatlakozhasson az eljáráshoz. Ez az eljárás az összes olyan megállapodásra vonatkozott, amelyeken az ARA-rendszer alapul, vagyis:

– az ARA és a Rendelet hatálya alá tartozó vállalkozások közötti hulladékszállítási- és licenciamegállapodásokra (díjtételek nélkül);

– az ARA és az ARGEV között létrejött hulladékkezelési szerződésre, amely mintaszerződésként szolgált az ARA és a többi FÁV (Arbeitsgemeinschaft Verbundmaterialien GmbH, ARO, AGR, Alurec, VHP, Ferropack és ÖKK) között létrejött hulladékkelezési szerződéshez;

– az ARGEV és az ÖKK között, valamint az ARGEV és az Alurec között létrejött hulladékkezelési vagy együttműködési szerződésekre, amelyek mintaszerződésként szolgáltak az ARGEV és az ÖKK, Alurec, Ferropack és VHP közötti szerződésekhez;

– az ARGEV és az ARO regionális partnereivel kötött szerződéseire.

10 1996. február 19-i és 2002. március 22-i levelével a BAA benyújtotta a Bizottsághoz az ARA-rendszerrel kapcsolatos észrevételeit, utalva az általa be az ARA-rendszerhez tartozó társaságokkal szemben, amely az FRS Folien-Rücknahme-Service és Raiffeisen

Umweltgesellschaft által 1996. május 8-án benyújtott eredeti panaszt vette át és egészítette ki.

11 2002. július 24-én a Bizottság elfogadta a jelen üggyel kapcsolatos eljárás megindítására vonatkozó határozatát.

12 2002. október 19-i bizottsági közleményével (HL C 252., 2. o.) a Bizottság a harmadik személy érdekelteknek lehetőséget nyújtott arra, hogy az [EK 81.] és az [EK 82.] cikk végrehajtásáról szóló első, 1962. február 6-i 17. (módosított) tanácsi rendelet (HL 1962. L 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 19. cikke (3) bekezdésének megfelelően lehetőséget biztosított az érdekelt harmadik feleknek, hogy ismertessék álláspontjukat.

13 A Bizottság által a hivatkozott közleményben megfogalmazott megjegyzéseket követően az ARA és az ARGEV négy kötelezettségvállalást jelentett be, amelyek közül a következőket kell megemlíteni:

– 1. kötelezettségvállalás: 2000. november 29-étől az ARGEV és az ARO lemondanak a csomagolásgyűjtő vállalkozásokkal megkötött kedvezményes elbánásra vonatkozó kikötések alkalmazásáról;

– 3. kötelezettségvállalás: az ARGEV nem akadályozza meg, hogy a regionális partnerek együttműködhessenek az ARA-rendszer versenytársaival, sem azt, hogy e partnerek a háztartási használt csomagolások gyűjtésére és válogatására szolgáló konténerek, illetve egyéb hulladékgyűjtő-berendezések közös használatára vonatkozó szerződéseket kössenek és azokat végrehajtsák; mindazonáltal ez a kötelezettségvállalás nem korlátozza az ARGEV-et abban, hogy az együttesen

használt gyűjtési- és hasznosítási rendszer megszervezésére vonatkozó szerződéses lehetőségeit kikényszerítse, és hogy minden olyan intézkedést meghozzon, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a Törvényből és az engedélyező határozatból az ARGEV-re háruló kötelezettségeket teljesíthesse;

– 4. kötelezettségvállalás: az ARGEV és az ARO a hároméves szerződéses határidő lejártával felmondja a regionális partnerekkel kötött szerződéseket, amennyiben a felek nem egyeznek meg az adott szerződések legfeljebb két évre történő meghosszabbításáról; de legkésőbb az ötéves szerződéses határidő lejártával az ARGEV és az ARO átlátható és objektív pályázati eljárás útján új szolgáltatási szerződéseket kötnek (közbeszerzési eljárás minden egyes tevékenységre nézve, ajánlatkérés, stb.).

14 2003. október 16-án a Bizottság az EK 81. cikk és EGT-Megállapodás 53.cikkének alkalmazására vonatkozó eljárásban 2003. október 16-án elfogadta a 2004/208/EK bizottsági határozatot (COMP D3/35470 – ARA és COMP D3/35473 – ARGEV, ARO ügyek) (HL 2004. L 75., 59. o., a továbbiakban: megtámadott határozat).

15 Az EK 81. cikk (1) bekezdésének alkalmazása keretében a megtámadott határozat meghatározta a különböző szóban forgó piacokat. Először is azt a piacot, amelyen a kollektív és egyéni visszaváltó és hasznosítási rendszerek működnek, a „rendszerek piacának" nevezi. A kollektív rendszerek a Rendelet által előírt kötelezettségeknek alávetett vállalkozásokra vonatkozik annak érdekében, hogy e vállalkozások mentesüljenek a fent hivatkozott kötelezettségek alól oly módon, hogy közös visszaváltási és hasznosítási szolgáltatást hoz létre. Az egyedi rendszerek külön visszaváltási és hasznosítási szolgáltatásokat szervez meg minden olyan vállalkozás számára, amely nem kíván részt venni a már létező kollektív rendszerekben. A Rendeletben előírt kötelezettségek tekintetében a szóban forgó piac a csomagolási hulladékokra korlátozódik.

16 A megtámadott határozat kijelenti, hogy amikor a szolgáltatások funkcionálisan nem felcserélhetők, a rendszerek piacán belül különbséget kell tenni a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piaca és a nagyvállalatok és ipari vállalkozások csomagolásai ártalmatlanítási rendszereinek piaca.

17 Továbbá mivel a FÁV-ok nem saját maguk gondoskodnak a használt csomagolások ártalmatlanításáról, a megtámadott határozat a piacok második szintjének fennállását is megállapítja, vagyis a használt csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacait, amelyeken a FÁV-ok a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások megrendelőiként járnak el, és a vállalkozások, illetve helyi önkormányzatok pedig a hivatkozott szolgáltatások szolgáltatói. Amikor a szóban forgó szolgáltatások funkcionálisan nem felcserélhetők, különbséget kell tenni a hulladékok keletkezési helye szerint egyrészt a háztartási használt csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piaca, másrészt az ipari használt csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piaca között. Ráadásul a háztartási csomagolások ágazatában bizonyos anyagok sajátosságainak figyelembe véve is három piacot lehet megkülönböztetni egymástól, tudniillik a régi papírok gyűjtésének piacát, a használt üvegek gyűjtésének piacát, valamint a könnyűcsomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacát.

18 Végül a megtámadott határozat különbséget tesz a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások piacai és az összegyűjtött anyagok, valamint a másodlagos nyersanyagok hasznosításával kapcsolatos szolgáltatások piacai között, mivel az összegyűjtött anyagok hasznosításának megszervezése és a másodlagos nyersanyagok kínálata ugyanazon termékpiac két különböző szintjét alkotja. A Bizottság továbbá a megtámadott határozatban úgy véli, hogy ugyanannyi hasznosításra vonatkozó szolgáltatási piac, illetve másodlagos nyersanyagok piaca létezik, mint amennyi fajta anyag. Ezen túlmenően a Bizottság a megtámadott határozatban kifejti, hogy ugyanazon anyagfajtán belül nem lehet megkülönböztetni a háztartási és az ipari csomagolásokat.

19 A megtámadott határozat a rendszerek piaca, valamint a hulladékgyűjtési és -válogatási piac tekintetében földrajzi szempontból Ausztria területét vette figyelembe. Ezzel szemben a hasznosítási és a másodlagos nyersanyagokkal kapcsolatos szolgáltatások piaca tekintetében az Európai Gazdasági Térség (EGT) területét vette figyelembe.

20 Miután a Bizottság meghatározta az érintett piacokat, megvizsgálta a partnerségi megállapodásokat, és úgy vélte, hogy azok az EK 81. cikk (1) bekezdésének értelmében jelentősen korlátozták a versenyt egyrészt a háztartási csomagolások gyűjtési és -válogatási piacain – az ARO és a helyi önkormányzatok közötti szerződéskivételével –, másrészt az ipari csomagolások gyűjtési és -válogatási piacain. Ez a korlátozás egy, az ARGEV vagy az ARO egyes regionális partnerei javára meghatározott kizárólagossági kikötésből eredt. Tekintettel az ARGEV és az ARO keresleti piacon a szerződések hatálya alatt fennálló erőfölényes helyzetére, minden más háztartási és ipari csomagolási hulladékok gyűjtésével és szétválogatásával kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó nem tudott jelentős piacokra belépni, vagy nem elhanyagolható lehetőségektől lett megfosztva.

21 A háztartási csomagolások tekintetében a megtámadott határozat szerint a feltárt korlátozás az EK 81. cikk (1) bekezdésének értelmében jelentős volt. Tekintettel arra, hogy a tényállás megvalósulása idején az ARGEV volt a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások legnagyobb megrendelője, a szolgáltatási szerződések hálózata – amelyek kizárólagossági kikötést tartalmaztak – a földrajzi piac egészén olyan halmozott hatást okozott, amelynek következtében a piac lezárta a csomagolásgyűjtő és -válogató vállalkozások előtt és arról az utóbbiakat kizárta. A kínálati oldalon a területi felosztás és a hulladékkezeléshez szükséges logisztika körébe tartozó indokokkal ellentétes volt egy másik hulladékgyűjtési infrastruktúra létrehozása. Ezért a megtámadott határozat szerint ésszerű volt az a feltételezés, hogy az ARA-rendszerrel esetlegesen versenybe szálló bármely kollektív rendszernek az ARA-rendszer regionális partnereivel kell együttműködnie, amely valószínűtlenné tette annak lehetőségét, hogy a piacról kizárt csomagolásgyűjtő- és válogató vállalkozások beléphessenek a piacra. Következésképpen alapvető fontosságú belépési lehetőségek zárva maradhatnak akár öt év hosszú időtartamra – vagyis a szerződések leghosszabb időtartamára – is.

22 Az ipari csomagolásokkal kapcsolatosan a megtámadott határozat megállapítja, hogy a tényállás megvalósulásának idején az ARGEV és az ARO nem számított a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások fő megrendelőjének. Ezen a területen a hulladékkezelési szolgáltatások keresleti piacán más rendszerek is léteztek, és a hulladékártalmatlanítással foglalkozó vállalkozások felajánlhatták szolgáltatásaikat a nagybani hulladéktermelőknek. Mindazonáltal a megtámadott határozat értelmében a versenytárs rendszerek és a nagybani hulladéktermelők gazdasági jelentőségüket tekintve nem voltak összehasonlíthatók az ARA-rendszerrel és ebben a kontextusban a meghatározott korlátozás a kizárt vállalkozásokat a megállapodások érvényessége alatt jelentős belépési lehetőségektől fosztotta meg, és ezért jelentős hatással volt a versenyre.

23 A megtámadott határozat értelmében a szolgáltatási szerződésekben szereplő kizárólagossági kikötés mindazonáltal szükséges volt a hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrák működtetéséhez és megvalósításához, amely jelentős beruházásokat igényelt a regionális partnerek részéről és a környezetvédelmi rendelkezések közvetlen végrehajtását tette lehetővé. Ráadásul az a tény, hogy a gyűjtési tevékenységek összességével egyetlen vállalkozás kerül megbízásra egy adott gyűjtési területen legfeljebb öt éves időszakra, lehetővé tette a felek részére egyrészt, hogy hosszú tervre tervezzék és szervezzék meg a nyújtandó szolgáltatásokat, másrészt pedig azt, hogy méret- és választékgazdaságosságot érjenek el, amely hatékonyságnövekedéshez vezetett. Ennélfogva a regionális partnerek részére kikötött kizárólagosság hozzájárult gyártás javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, továbbá előnyös volt a felhasználók számára, mivel méltányos részesedéshez jutottak az abból eredő előnyből az EK 81. cikk (3) bekezdésének értelmében. Továbbá gazdasági okokból legalább három év időtartamú kizárólagossági kikötés tűnt nélkülözhetetlennek a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások folyamatos és megbízható nyújtásának biztosítása, valamint a regionális partnerek által a hulladékgyűjtési és -válogatási megállapodások végrehajtása érdekében megvalósítandó beruházások biztosítása érdekében.

24 A megtámadott határozat értelmében a meghatározott korlátozás nem zárhatta ki a versenyt az érintett piacokon. Mindazonáltal a háztartási hulladékok gyűjtésével és szétválogatásával kapcsolatos szolgáltatásokra nézve a Bizottság a továbbiakban kifejtett pontosításokat tette:

25 Először is a háztartási hulladékok gyűjtése kapcsán a megtámadott határozat elismeri, hogy a legkésőbb öt év után új szolgáltatási szerződések közbeszerzési eljárás útján történő odaítélése a gyűjtési területek megszerzése terén szabad versenyhelyzetet biztosítana. Mindemellett a megtámadott határozat megállapítja, hogy a gyakorlatban helygondok, a környezetvédelemhez kapcsolódó jogi problémák és a fogyasztók hulladékgyűjtéssel kapcsolatos szokásai miatt nem lenne lehetőség egy, a háztartási hulladékgyűjtésre szolgáló második infrastruktúra létrehozására. Az érintett piacon fennálló kínálat sajátosságára tekintettel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a háztartások közelében elhelyezett használt csomagolásgyűjtő konténerek olyan tényezőt alkottak, amely tekintetében bármilyen verseny lehetetlen.

26 A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a már létező hulladékgyűjtési infrastruktúrákhoz való teljesen szabad hozzáférés a verseny erősödésének nélkülözhetetlen feltétele nem csupán a háztartási hulladékgyűjtési szolgáltatások ágazatának keresleti oldalán, hanem a magánszemélyek által elhelyezett használt csomagolások visszaváltásának és hasznosításának vertikális upstream piacán. Ennélfogva a megtámadott határozat szerint a gyűjtési szolgáltatások keresleti oldalán csak akkor állhat fenn verseny, ha az ARGEV nem akadályozza meg a regionális partnereket abban, hogy a konténerek az ARA-rendszer versenytársai általi közös használatára szerződéseket kössenek.

27 Mindazonáltal a megtámadott határozat megállapítja, hogy az ARGEV 3. kötelezettségvállalásában a közös használatot jelentős korlátozásokkal kívánta ellátni. A Bizottság tehát szükségesnek ítélte bizonyos kötelezettségek előírását annak biztosítása érdekében, hogy az EK 81. cikk (3) bekezdésének címén nyújtható mentesítést lehetővé tévő feltételek teljesüljenek. Először is az ARGEV nem akadályozhatta meg, hogy a csomagolásgyűjtő vállalkozások az ARA és az ARGEV versenytársaival a konténerek vagy egyéb, az áruk használt csomagolásainak gyűjtésére és szétválogatására szolgáló berendezések közös használatára szerződéseket kössenek. Másodszor annak elkerülése végett, hogy az ARGEV saját magának tudja be az összegyűjtött csomagolások egészét, és így megakadályozza versenytársait abban, hogy betartsák a mennyiségi előírásokat, az ARGEV a csomagolásoknak csak azon mennyisége tekintetében kérhetett

igazolásokat a regionális partnerektől, amelyet a különböző gyűjtési rendszerek által licencia értelmében összegyűjtött összes csomagolásmennyiségből az ARA-rendszer rendelkezésére álló részesedés képviselt. Ez a második kötelezettség az ARGEV-vel hulladékgyűjtésre partnerségi megállapodást kötött összes vállalkozásra vonatkozott és akkor volt alkalmazandó, ha valamely versenytárs rendszer az érintett gyűjtési területen közös használatot kért, attól az időponttól fogva, amelytől kezdve a szóban forgó rendszer engedélyt kapott e használatra.

28 Másodszor a háztartási hulladékok szétválogatására vonatkozó szolgáltatásokkal kapcsolatosan a megtámadott határozat megállapítja, hogy a csomagolások használt anyagok szerinti elkülönítése összetett műszaki eljárásokat, valamint olyan beruházásokat igényelt, amelyeket az egyéb szétválogatási tevékenységekhez csupán korlátozott módon lehetett felhasználni. Az új berendezések elhelyezéséhez szükséges jelentős beruházások az ARA-rendszer versenytársai számára a piacra való belépés el nem hanyagolható akadályát képezhetik.

29 Ugyan az ARGEV kijelentette, hogy a hulladékkezelő vállalkozások szabadon a versenytárs rendszerek rendelkezésére bocsáthatták a szétválogatásra szolgáló berendezéseket, a Bizottság úgy vélte, hogy az ARGEV a 3. kötelezettségvállalás keretében jelentősen korlátozni kívánta a közös használatot. Tekintettel a szétválogatásra szolgáló berendezésekhez való szabad hozzáférés jelentőségére a verseny fennállásának biztosítása szempontjából, a Bizottság ezért úgy ítélte meg, hogy az EK 81. cikk (3) bekezdés címén nyújtható mentesítést olyan kötelezettségtől tegye függővé, amely értelmében az ARGEV nem akadályozhatja meg, hogy a hulladékkezelő vállalkozások szétválogatásra szolgáló berendezések közös használatára vonatkozó szerződéseket kössenek, és azokat végrehajtsák.

30 A megtámadott határozat különösen a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„*2. cikk*

Az [EK] 81. cikk (3) bekezdésének és az EGT-Megállapodás 53. cikke (3) bekezdésének értelmében […] az [EK] 81. cikk (1) bekezdése az EGT-Megállapodás 53. cikke (1) bekezdése rendelkezéseinek alkalmazásától el lehet tekinteni az ARGEV és az ARO regionális partnereivel kötött különböző hulladékgyűjtésre és -válogatásra vonatkozó olyan szerződések tekintetében, amelyek kizárólagossági kikötést tartalmaznak és amelyek legkésőbb 2006. december 31-i hatályukat vesztik.

A mentesítés 1994. június 30-ától 2006. december 31-ig hatályos.

3. cikk

A 2. cikkben hivatkozott mentesítéshez a következő kötelezettségek kapcsolódnak:

a) az ARGEV nem akadályozza meg, hogy a csomagolásgyűjtő vállalkozások az ARA-rendszer versenytársaival a háztartások által elhelyezett használt árucsomagolások gyűjtésére és válogatására szolgáló konténerek, illetve egyéb hulladékgyűjtő-berendezések közös használatára vonatkozó szerződéseket kössenek, és azokat végrehajtsák;

b) az ARGEV a csomagolásoknak csak azon mennyisége tekintetében kérhet igazolást a csomagolásgyűjtő vállalkozásoktól, amelyet az összegyűjtött összes háztartási csomagolásmennyiségből az ARA-rendszer rendelkezésére álló részesedés képvisel az egyes rendszereknek biztosított bizonyos anyagkategóriákban. Ilyen esetben az ARGEV a hulladékgyűjtési megállapodás 3.1.1. pontban meghatározott díjazást a jelen pont első mondatának arányában csökkentheti. A hulladékgyűjtési megállapodás 3.1.2. és 3.1.3. pontjában hivatkozott díjazások olyan mennyiségekre vonatkoznak, amelyek tekintetében a szerződéses partnereknek olyan bizonyítékot kell nyújtaniuk az ARGEV részére, hogy e mennyiségek meghatározóak. A kötelezettség az összes olyan csomagolásgyűjtő vállalkozásra alkalmazandó, amellyel az ARGEV partnerségi megállapodást kötött."

Az eljárás és a felek kérelmei

31 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. december 22-én benyújtott keresetlevelével az ARA és az ARGEV előterjesztette a jelen keresetet.

32 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalában ugyanaznap nyilvántartásba vett külön beadványban az ARA és az ARGEV kérte a megtámadott határozat 3. cikke b) pontja végrehajtásának felfüggesztését (T-419/03. R. sz. ügy). 2004. március 11-i levelükkel visszavonták e kérelmüket. Az Elsőfokú Bíróság elnöke 2004. március 26-i végzésével a T-419/03. R. sz. ügyet törölték az Elsőfokú Bíróság nyilvántartásából, és a költségekről az Elsőfokú Bíróság egyelőre nem határozott.

33 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. február 19-én és április 23-án benyújtott külön beadványaikban az EVA és a BAA kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett a jelen eljárásba beavatkozhasson. Az Elsőfokú Bíróság első tanácsának elnöke 2005. január 20-i végzésével engedélyezte, hogy az EVA és a BAA beavatkozhasson. A beavatkozók beadványaikat 2005. május 17-én benyújtották.

34 2007. szeptember 16-án az Elsőfokú Bíróság elnöke az ügyet az Elsőfokú Bíróság második tanácsa részleges megújítását követően e tanács elé utalta és új előadó bírót nevezett ki.

35 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (második tanács) a 2009. július 8-án a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott. 2009. augusztus 12-én a tárgyalásra készített jelentésről értesítették a feleket, és a tárgyalás időpontját 2009. szeptember 29-re tűzték ki.

36 2009. szeptember 14-én az ARA (a továbbiakban: felperes) arról értesítette az Elsőfokú Bíróságot, hogy egyesült az ARGEV-vel és az AGR kivételével az ARA-rendszer többi FÁV-jával.

37 2009. szeptember 21-én a felperes az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 77. cikkének megfelelően az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet nyújtott be az utóbbihoz. Az Elsőfokú Bíróság 2009. szeptember 22-i végzésével hat hónapra felfüggesztette az eljárást.

38 Az eljárás 2010. március 23-án folytatódott és a tárgyalásra 2010. június 15-én került sor.

39 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozat 2. és 3. cikkét;

– másodlagosan semmisítse meg a megtámadott határozat 3. cikkét;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

40 Az EVA és a BAA által támogatott Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

41 A Bizottság a tárgyalás során visszavonta az ARA által előterjesztett keresettel szemben felhozott elefogadhatatlansági kérelmet, amit a Törvényszék a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített.

42 A felperes keresete alátámasztása érdekében határozat jogalapra hivatkozik. Az első jogalap az EK 81. cikk és a 17. rendelet 2. cikkének megsértésére vonatkozik. A második jogalap a szolgáltatási szerződéseknek a[z EK 81. cikk] (3) bekezdésének, valamint a vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1999. december 22-i 2790/1999/EK bizottsági rendeletben (HL L 336., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás: 8. fejezet, 1. kötet, 364. oldal) meghatározott feltételeknek való megfelelésére vonatkozik. A harmadik jogalap arra a tényre vonatkozik, hogy a megtámadott határozat 2. és 3. cikke nem tartja tiszteletben az „alapvető szolgáltatások" doktrínáját. A negyedik jogalap arra a tényre vonatkozik, hogy a megtámadott határozatban meghatározott kötelezettségek megvalósíthatatlanok. Az

ötödik jogalap a megtámadott határozatban előírt kötelezettségek aránytalan voltára hivatkozik, a hatodik jogalap pedig arra vonatkozik, hogy ellentmondások állnak fenn a megtámadott határozat rendelkező része és indokolása között.

43 Elöljáróban a Bizottság úgy véli, hogy a versenykorlátozás és a kikötött kötelezettség közötti összefüggés hiányával, a felperes saját rendszerének kialakítására vonatkozó jogával, valamint a megtámadott határozat pontatlanságával kapcsolatos érvek a válasz szakaszában felhozott új jogalapokat képeznek és ezért elfogadhatatlanok. Továbbá úgy véli, hogy a felperes által a költségek elosztásával kapcsolatosan felhozott érv a tárgyalás során felhozott új jogalap, és ezért ez is elfogadhatatlan.

44 E tekintetben a Törvényszék emlékeztet, hogy az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a értelmében az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve, ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Mindemellett elfogadhatónak kell tekinteni azt a jogalapot, amely a keresetlevélben korábban közvetlenül vagy közvetve már előadott jogalap kibővítése, és azzal szoros összefüggésben van (lásd az Elsőfokú Bíróság T-195/00. sz., Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben 2003. április 10-én hozott ítélet [EBHT 2003., II-1677. o.] 33. és 34. pontját és a T-151/01. sz., Duales System Deutschland kontra Bizottság ügyben 2007. május 24-én hozott ítéletének [EBHT 2007., II-1607. o.]) 71. pontját).

45 A jelen ügyben meg kel állapítani, hogy az újnak vélt jogalapok a Bizottság által az ellenkérelemben a kötelezettségek megvalósíthatóságával kapcsolatos negyedik jogalapra, a kötelezettségek arányosságával kapcsolatos ötödik jogalapra és a megtámadott határozat rendelkező része és indokolása közötti ellentmondás fennállásával kapcsolatos hatodik jogalapra vonatkozóan kifejtett érvelésre válaszul már előadott érvek kibővítése.

46 Ennélfogva a Bizottság új jogalapok elfogadhatatlanságára vonatkozó állítását el kell utasítani.

Az EK 81. cikk és a 17. rendelet 2. cikkének megsértésére vonatkozó, első jogalapról

A felek érvei

47 A felperes úgy véli, hogy a partnerségi megállapodások nem tartalmaznak egyetlen olyan rendelkezést sem, amely arra engedne következtetni, hogy kifejezetten vagy közvetetten kizárólagossági kötelezettsége állna fenn. Úgy véli, hogy ugyan úgy döntött, hogy gyűjtési területenként egy regionális partnerrel való együttműködésre szorítkozik, semmi nem akadályozza meg abban, hogy az egyes szerződéses területeken más vállalkozásokra bízza a csomagolásgyűjtést és/vagy -válogatást. Ezért az állítólagos versenykorlátozó hatások csupán abból származnak, hogy olyan kölcsönösségen alapuló szerződés áll fenn, amelynek értelmében valamely magán- vagy közületi fogyasztó fedezi szükségleteit, és amely ennélfogva nem tartozik az EK 81.cikk (1) bekezdésének hatálya alá.

48 A felperes továbbá úgy véli, hogy azon döntése, hogy a fentiekben említett módon korlátozza együttműködését, nem jár azzal a hatással, hogy csupán egyetlen olyan partner végezhet tevékenységet a gyűjtési területen az alternatív kollektív rendszer keretében. Ezen észrevétel alátámasztására arra hivatkozik, hogy a gyakorlatban a potenciális partnerek választéka azon ténynél fogva növekedni fog, hogy az ipari csomagolások ártalmatlanítása során a hulladéktermelő szabadon választhatja meg azt a hulladékgyűjtő vállalkozást, amely az ARA-rendszer feldolgozó központjaiba elszállítja majd a csomagolásokat. Ez azt jelenti, hogy a különböző gyűjtési régiókban a felperes háztartási hulladékgyűjtésre kijelölt regionális partnerén kívül több más csomagolásgyűjtő vállalkozás is tevékenykedhet. A felperes hozzáteszi, hogy a háztartási hulladék ártalmatlanítása során az AGR és az ARO minden gyűjtési területen olyan gyűjtési rendszereket szervezett meg, amelyek gyakran más regionális partnereket

is igénybe vettek. Ezért a „csomagolásgyűjtő vállalkozások helyi monopóliuma" nem létezett, és a Bizottságnak a 17. rendelet 2. cikke értelmében nemleges megállapítást kellett volna adnia e szerződésekre vonatkozóan.

49 A Bizottság és a beavatkozók a felperes által felhozott valamennyi érvet vitatják.

A Törvényszék álláspontja

50 A felperes szerint partnerségi megállapodások nem tartalmaznak egyetlen olyan rendelkezést sem, amely arra engedne következtetni, hogy kifejezetten vagy közvetetten kizárólagossági kötelezettsége állna fenn. Elöljáróban ezt az érvet kell megvizsgálni.

51 A partnerségi megállapodások vizsgálatából kitűnik, hogy azok nem tartalmaznak semmiféle formális területi kizárólagossági kikötést a hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerek javára. Egyetlen rendelkezés sem kötelezi ugyanis a felperest, hogy régiónként csupán egy hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerrel működjön együtt. A Törvényszék feladata tehát annak vizsgálata, hogy a Bizottság megfelelően bizonyította-e az érintett piac sajátos körülményei között, hogy az adott időszakra egyetlen hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerrel kötött szerződések valójában versenykorlátozást létrehozó kizárólagosságnak minősülnek. Továbbá azt kell megvizsgálni adott esetben, hogy a meghatározott versenykorlátozás kellően jelentős-e ahhoz, hogy az EK 81 cikk (1) bekezdése megsértésének minősüljön. Ezzel kapcsolatosan emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében az összetett gazdasági értékelést tartalmazó bizottsági aktusok közösségi bírósági felülvizsgálata csak az eljárásra és az indokolásra vonatkozó szabályok betartásának, a tényállás-megállapítás pontosságának, valamint nyilvánvaló mérlegelési hiba, illetve a hatáskörrel való visszaélés hiányának ellenőrzésére terjed ki (lásd a Törvényszék T-65/98.

sz., Van den Bergh Foods kontra Bizottság ügyben 2003. október 23-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-4653. o.] 80.pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

52 Az ilyen megállapodások Bizottság általi vizsgálata alapján a felperes a három- illetve ötéves időszak alatt régiónként csupán egy hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerrel kívánt együttműködni (lásd a megtámadott határozat (95), (111) és (220) preambulumbekezdését), ami azzal magyarázható a felperes szerint, hogy a szóban forgó szolgáltatásokkal kapcsolatos szükségleteit egyetlen partner is fedezi.

53 A partnerségi megállapodásokból kitűnik a felperes azon szándéka, hogy a háztartási csomagolások gyűjtésére és szétválogatására vonatkozó szolgáltatások nyújtását a három- illetve ötéves időszak alatt gyűjtési régiónként egyetlen partnerre kívánta bízni. A szóban forgó megállapodások egyetlen rendelkezése sem enged arra következtetni, hogy a felperes ezen időszak alatt kibújhatna azon korlátozás alól, amelyet saját magával szemben kötött ki, és hogy más csomagolásgyűjtő- és válogató vállalkozásokat bízhatna meg azzal, hogy párhuzamosan nyújtsák e szolgáltatásokat az adott gyűjtési régióban például annak érdekében, hogy a licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségek növekedésével meg tudjon birkózni.

54 Egyébiránt a partnerségi megállapodásokra vonatkozó egyéb tényezők arra engednek következtetni, hogy az adott területen egy további partner részvétele a szóban forgó szolgáltatások nyújtásában kizárt. Így például a regionális partnerek díjazásának módosítása olyan esetre van előírva, ha a gyűjtési rendszer vagy a mennyiségi táblázat módosításra kerül, miközben egy új gyűjtési partner belépése nem szabályozott. Ráadásul a szerződést elnyerni kívánó vállalkozások által benyújtandó standard pályázatoknak mindig az érintett gyűjtési régió egészére kell vonatkozniuk.

55 A fentiekből eredően a partnerségi megállapodások időhatálya alatt a kizárt vállalkozások nem nyújthatnak be ajánlatot a felperesnek (lásd a megtámadott határozat (221)–(223), (228) és (236) preambulumbekezdését). Következésképpen még ha a partnerségi megállapodások nem is tartalmaznak erre vonatkozó formális kikötést, ugyanazzal a hatással járna, mintha az egyes hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partner javára szóló területi kizárólagossági kikötést tartalmaznának. Ennélfogva a felperes által a kizárólagossági kötelezettség fenn nem állására vonatkozóan felhozott érv megalapozatlan.

56 A partnerségi megállapodások versenykorlátozó hatásainak elemzése kapcsán meg kell jegyezni, hogy az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a verseny EK 81. cikk (1) bekezdése értelmében vett jelentős korlátozásának fennállására vonatkozó bizottsági értékelés megalapozottságának vizsgálata keretében a Törvényszék nem szorítkozhat csupán a kizárólagosság hatásainak elkülönült figyelembe vételére és arra, hogy csupán a különböző gyűjtési régiókban kötött partnerségi megállapodásokban előírt korlátozásokra utal (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Van den Bergh Foods kontra Bizottság ítélet 82. pontját). Annak kérdésével kapcsolatosan, hogy a felperes partnerségi megállapodásai az EK 81. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá esik-e, az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően azt kell megvizsgálni, hogy az érintett piacon lévő hasonló megállapodások összessége és a kérdéses megállapodások közgazdasági és jogi hátterének egyéb jellemzői alapján ezen megállapodások összességében olyan kumulatív hatással bírnak-e, amely meggátolja az új versenytársak piacra való belépését. Ha a vizsgálat alapján megállapítható, hogy ez az eset nem áll fenn, akkor az egyes megállapodások, amelyekből a megállapodáscsoport áll, nem akadályozhatják a versenyt a Szerződés 85. cikkének (1) bekezdése értelmében. Ha azonban e vizsgálat azt tárja fel, hogy nehéz belépni a piacra, akkor ennek alapján azt kell mérlegelni, hogy a kérdéses megállapodások milyen mértékben járulnak hozzá a létrejött kumulatív hatáshoz azon az alapon, hogy csak azon megállapodások tiltottak, amelyek jelentősen hozzájárulnak a piac széttöredezéséhez (lásd a C-234/89. sz., Delimitis-ügyben 1991. február 28-án hozott ítélet [EBHT 1991., I-935. o.] 23–24. pontját és a fent hivatkozott Van den Bergh Foods kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 83. pontját).

57 A Bizottság a megtámadott határozat (176) preambulumbekezdésében megállapította, hogy a háztartási csomagolások területén az ARA-rendszer az egyetlen olyan gyűjtési

és hasznosítási rendszer, amely lefedi Ausztria egészének területét, valamint – a kartonpapírt tartalmazó többféle anyagból álló italcsomagolások kivételével – az összes fajta anyagot. Amint az a megtámadott határozat (182) preambulumbekezdéséből kitűnik – anélkül, hogy azt a felperes vitatta volna – az ARA-rendszer a legjelentősebb hulladékártalmatlanítószolgáltatás-megrendelő.

58 Mivel a partnerségi megállapodásokat a legjelentősebb hulladékártalmatlanítószolgáltatás-megrendelő, vagyis a felperes kötötte, e megállapodás-hálózat létrehozatalának gyakorlati következménye a kizárt csomagolásgyűjtő- és válogató vállalkozások piacra való belépésének megakadályozása és a kínálati oldal tekintetében létrejövő versenykorlátozás a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának a piacán a megállapodás hatálya – vagyis egy három, illetve ötéves időszak – alatt.

59 Tekintettel arra, hogy a felperes által létrehozott partnerségi megállapodások hálózata lefedi Ausztria egészének területét, ez a versenykorlátozás nem korlátozódik egyetlen gyűjtési régióra. A korlátozás Ausztria egész területére, és ennélfogva a földrajzilag érintett hulladékgyűjtési- és válogatási piac egészére hatást fejt ki (lásd a megtámadott határozat (226) preambulumbekezdését). Ily módon a kizárt vállalkozásoknak nehézségekkel kell szembenézniük mind a megállapodás-hálózat kiküszöbölése és a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának ausztriai piacára való belépés, mint a hivatkozott piacon való fennmaradás tekintetében.

60 Ezt a helyzetet súlyosbítják a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacához való hozzáférés további akadályai. A hulladékkezelés területi elrendezését és az ehhez szükséges logisztikát érintő indokokkal ellentétes további háztartásihulladék-gyűjtő infrastruktúrák felállítása (lásd a megtámadott határozat (227) preambulumbekezdése), amit az osztrák hatóságok által e tekintetben tett észrevételek is megerősítenek (lásd a megtámadott határozat (285) preambulumbekezdését). Vagyis ahhoz, hogy az ARA-rendszer esetleges versenytársai tevékenységük kezdetétől hulladékgyűjtésre és szétválogatásra vonatkozó szolgáltatásokat tudjanak nyújtani, nem tudnak más csomagolásgyűjtő vállalkozásokkal megállapodásokat kötni a már létező konténerek melletti további hulladékgyűjtési infrastruktúrák felállításáról, és így kénytelenek lesznek a felperes hulladékgyűjtési partnereivel együttműködni. Példának okáért a versenytárs Öko-Box rendszer részben a felperes hulladékgyűjtési

infrastruktúráit kell, hogy használja ahhoz, hogy kartonpapírt tartalmazó többféle anyagból álló italcsomagolások gyűjtésére és hasznosítására vonatkozó tevékenységét fejleszteni tudja (lásd a megtámadott határozat (177) és (227) preambulumbekezdését), amit a felperes sem vitat.

61 A felperes a hulladékválogatási infrastruktúrák kapcsán nem vitatja a Bizottság azon állítását, miszerint a piachoz való hozzáférést akadályozza az a tény, hogy az új hulladékválogatási berendezések felállítása jelentős beruházásokat igényel, amely a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacára való belépés el nem hanyagolható akadályát képezi (lásd a megtámadott határozat (318) preambulumbekezdését).

62 Mindezen körülmények alapján a Bizottság a megtámadott határozat (227) preambulumbekezdésében arra a következtetésre jutott, hogy „valószínűtlen, hogy a regionális partnerségi megállapodások hatálya alatt a kizárt csomagolásgyűjtő – és válogató vállalkozások az érintett piacon a különböző szerződéses területeken nagy fontosságú, vagyis jelentős új belépési lehetőséghez jutnának". A megtámadott határozat (236) preambulumbekezdése szerint e következtetés a hulladékválogatással foglalkozó vállalkozásokra is érvényes.

63 A fentiekből következően a felperes által vállalt korlátozás nem csupán azzal jár, hogy saját cselekvési szabadságát korlátozza. A kínálat oldaláról ugyanis korlátozza a kizárt csomagolásgyűjtő- és válogató vállalkozások háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacához férését azzal, hogy a hivatkozott vállalkozások cselekvési lehetőségét korlátozzad e piacon. Vagyis a felperes által állítottakkal ellentétben e hatások túlmutatnak azon olyan kölcsönösségen alapuló szerződésen, amelynek értelmében valamely magán- vagy közületi fogyasztó fedezi szükségleteit. Ezért a Bizottság nem vétett nyilvánvaló értékelési hibát, amikor úgy ítélte meg, hogy a partnerségi megállapodások hálózata elzárta az érintett piacot a szóban forgó vállalkozások elől, és ezzel az EK 81. cikk (1) bekezdése értelmében vett jelentős versenykorlátozást hozott létre. Ennélfogva a Bizottság a bejelentett partnerségi megállapodások

hálózata tekintetében nem bocsáthat ki az 17. rendelet 2. cikkének megfelelő nemleges megállapítást.

64 Miután a Bizottság megállapította a jelentős versenykorlátozás fennállását, a megtámadott határozat (275), (276) és (316) preambulumbekezdésében elismerte, hogy a partnerségi megállapodásokat a hulladékgyűjtési és -válogatási tevékenységek megszervezésének szempontjából kezelési és hatékonysági indokok, a gyűjtési szolgáltatások megbízható nyújtása biztosításának szükségessége, valamint az egyes hulladékgyűjtési és -válogatási megállapodások végrehajtása érdekében megvalósítandó szervezés és beruházások biztonsága biztosításának szükségessége igazolták. A Bizottság szerint ez a kizárólagossági kötelezettség tehát a hulladékgyűjtési és -válogatási tevékenységek ausztriai piacon való ésszerű megszervezésére vonatkozó célkitűzés megvalósításával járó az EK 81. cikk (3) bekezdése értelmében vett elengedhetetlen korlátozás (lásd a megtámadott határozat (268)–(287) és (316) preambulumbekezdését).

65 Mindemellett a Bizottság úgy vélte, hogy ez a versenykorlátozás háztartási csomagolások gyűjtési és válogatási piacán upstream versenykorlátozáshoz vezethet, vagyis korlátozhatja a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacát, amennyiben a felperes de facto kizárólagosságot képes kikényszeríteni partnereivel szemben a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások nyújtása terén (lásd a megtámadott határozat (230), (234) és (286) preambulumbekezdését). Ez a kizárólagosság ugyanis lehetővé teszi, hogy megakadályozza, hogy potenciális versenytársak a már létrehozott hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrákhoz hozzáférhessenek. Ilyen helyzetben a versenytársaknak nincs valóságos és konkrét lehetőségük arra, hogy megkerüljék a felperes által létrehozott megállapodási hálózatot, mivel a háztartási csomagolások gyűjtésének és válogatásának piacán nem létezik még egy olyan hulladékgyűjtési és -válogatási vállalkozás, amely tevékenységük megkezdésétől fogva rendes versenyfeltételek mellett ilyen szolgáltatásokat nyújthatna részükre. A felperes arra vonatkozó kötelezettségvállalása tehát, hogy gyűjtési régiónként csupán egyetlen hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerrel szerződik, a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán versenykorlátozást hozhat

létre, ami a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán egyből a hulladékgyűjtési- és válogatási szolgáltatások keresletének korlátozásával jár (lásd a megtámadott határozat (287) preambulumbekezdését).

66 Ennélfogva a felperes állításával ellentétben a probléma lényege nem abból a tényből ered, hogy a partnerségi megállapodások az EK 81. cikk (1) bekezdésébe ütköző „csomagolásgyűjtő vállalkozások helyi monopóliumát" hozza létre, hanem abból fakad, hogy a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán fennálló versenykorlátozás a fenti 65. pontban hivatkozott körülmények között kizárhatja a versenyt a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán, és ezzel korlátozhatja a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán a gyűjtési és válogatási szolgáltatások iránti keresletet.

67 A jelen ügyben a Bizottság a megtámadott határozat (231), (234) és (236) preambulumbekezdésében elismerte, hogy a felperes nem tiltja a hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrák közös használatát. Mindazonáltal a Bizottság úgy vélte, hogy bizonyos lehetőségeket, amelyeket a felperes a 3. kötelezettségvállalás alapján magának biztosított lehetőségeket a potenciális versenytársak piachoz való hozzáférésének megnehezítésére is felhasználhatja. E kockázat kiiktatása érdekében a Bizottság úgy határozott, hogy a 17. rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően a megtámadott határozat 3. cikkében meghatározott (a fenti 27. pontban említett) kötelezettséget kapcsolja a felperes kötelezettségvállalásához (lásd a megtámadott határozat (287), (288) és (318) preambulumbekezdését).

68 A Bizottság szerint ugyanis a felperes azon lehetősége, hogy gyűjtési régiónként egy partner jelenlétét, valamint a 3. kötelezettségvállalás alapján magának biztosított lehetőségeket a versenynek a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán való kiiktatására használja fel, igazolta azt, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban meghatározott kötelezettségeket kapcsolja a felperes 3. kötelezettségvállalásához. E kötelezettségek – amelyek lényegében annak megakadályozására szolgálnak, hogy a felperes megtiltsa a hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrák közös használatát, valamint azt, hogy közös használat esetén a csomagolások nem általa gyűjtött hányadát magának tudja be – lehetővé teszik annak elkerülését, hogy a felperes megakadályozza a versenytárs rendszereket abban, hogy hozzáférjenek a már létrehozott hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrákhoz és hogy ezáltal

korlátozni tudja a versenyt a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán, vagyis a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán korlátozza a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások iránti keresletet.

69 A felperes vitatja ezt a megállapítást, kijelentve, hogy a potenciális partnerek kiválasztása kiterjedt, tekintettel arra, hogy az ipari csomagolások ártalmatlanítása tekintetében az ipari hulladéktermelők szabadon választhatják meg regionális partnerüket, és hogy a háztartási hulladékok ártalmatlanítása tekintetében az AGR és az ARO minden gyűjtési régióban olyan gyűjtési rendszereket hoznak létre, amelyek gyakran vesznek igénybe más regionális partnereket.

70 Először is az ipari csomagolások gyűjtésének piacával kapcsolatosan egyrészt hangsúlyozni kell – amint az az akta irataiból is kitűnik, és ellentétben a felperes állításával –, hogy egyetlen partneri megállapodás létezik az ipari és a háztartási csomagolások gyűjtése tekintetében, amelynek alapján a felperes egyetlen partnere biztosítja a kétfajta csomagolás gyűjtésére vonatkozó szolgáltatásokat. E megállapodás értelmében ezt a kétfajta csomagolás párhuzamosan is lehet gyűjteni. Az a tény tehát, hogy egyetlen partner köteles a kétfajta csomagolás gyűjtését biztosítani, kizárja annak lehetőségét, hogy más olyan vállalkozások, amelyek csupán az egyik fajta csomagolás gyűjtésére szakosodtak, gyűjtési partnerré válhassanak. Mindazonáltal a felperes szerint ez a körülmény nem akadályozza meg e vállalkozásokat a piacra lépésben, mivel azok az ipari hulladéktermelőknek a lenti 75. pontban meghatározott feltételek mellett így is kínálhatnak az ipari csomagolás szállítására vagy gyűjtésére vonatkozó szolgáltatásokat.

71 Másrészről meg kell jegyezni, hogy a háztartási, illetve az ipari csomagolások gyűjtési és -válogatási piaca kellően jelentős eltéréseket mutatnak ahhoz, hogy a csak az egyik piacon szakosodott csomagolásgyűjtő és -válogató vállalkozások nem helyettesíthetők és hogy a szóban forgó vállalkozások szolgáltatásaikat nem tudják más piacokon nyújtani. Amint azt a Bizottság megállapította anélkül, hogy a felperes ennek ellenkezőjét bizonyította volna, a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatásokat eltérően

kell felosztani, tekintettel a hulladékgyűjtésből és -válogatásból eredő sajátos követelményekre (lásd a megtámadott határozat (161) preambulumbekezdését).

72 A hulladékválogatás tekintetében meg kell említeni, hogy a nagyvállalatok állítják elő a legnagyobb mennyiségű csomagolást, amely az anyagfajták szerint szétválogatva kerülnek az előállításuk helyén elhelyezésre. Ezen indokból nem szükséges az ipari csomagolások szétválogatására olyan külön infrastruktúrát létrehozni, mint amilyen a háztartási csomagolások elhelyezésére szolgál, és egyébiránt a partnerségi megállapodás lehetővé teszi a gyűjtési partner számára azon csomagolásszállítók megbüntetését, amelyek vegyes csomagolásokat szállítanak.

73 Továbbá a gyűjtés tekintetében megemlítendő, hogy amint az a partnerségi megállapodásból kitűnik, az ipari csomagolások gyűjtése bizonyos sajátosságokkal rendelkezik a háztartási csomagolások gyűjtéséhez képest. Az ipari csomagolások esetében ugyanis a gyűjtési partner a regionális feldolgozó központ kezelőjeként lép fel. Fő tevékenysége abból áll, hogy átveszi a nagy mennyiségű ipari hulladékot előállító – amelyek hulladékszállítóként járnék el – vállalkozásoktól a hulladékot, és az osztrák szabályozásnak megfelelően nyilvántartásba veszi az összes leszállított hulladékanyag lemérését bizonyító mérlegjegyeket, annak ellenőrzése érdekében, hogy a minimum mennyiségeket elérik (lásd a megtámadott határozat (166) preambulumbekezdését). A hulladéktermelők kötelezettsége tehát a szétválogatott hulladékok eljuttatása a feldolgozó központig. A jelentős iparral rendelkező régiókban a gyűjtési partner járulékosan gyűjtési szolgáltatást is nyújt, amely lehetővé teszi a licenciamegállapodásokban vállalt csomagolások helyben történő gyűjtését, amelyet – amint azt a felperes megjegyezte – a hulladéktermelők elutasíthatnak. Ezzel szemben a háztartási csomagolások esetében a partnerségi megállapodásból az következik, hogy a gyűjtés a rendszeres ürítését gyűjtőkonténerek és a gyűjtési partner által rendelkezésre bocsátott gyűjtőzsákok a szóban forgó partner által kidolgozott gyűjtési napokra vonatkozó tervnek megfelelő összegyűjtését, valamint az összegyűjtött háztartási hulladéknak a válogató berendezésekig való elszállítását foglalja magában, amely esetben a gyűjtési partner felel az ARÁ-val szemben az összegyűjtött csomagolások minőségéért.

74 Következésképpen jelentős különbségek állnak fenn a háztartási, illetve ipari csomagolásokkal kapcsolatosan nyújtott gyűjtési és -válogatási szolgáltatások között. Ennélfogva amint azt a megtámadott határozat megállapította, háztartási csomagolások, illetve az ipari csomagolások gyűjtésére és szétválogatására vonatkozó szolgáltatások funkcionálisan nem helyettesíthetők egymással (lásd a megtámadott határozat (162) preambulumbekezdését).

75 A felperes valóban úgy véli, hogy a kizárt csomagolásgyűjtő vállalkozások a hulladéktermelők szolgáltatásokat nyújthatnak ipari csomagolások gyűjtési és -válogatási piacán, mivel az utóbbiaknak kell a saját hulladékaikat a feldolgozó központig elszállítaniuk, vagy a gyűjtési partnerrel versenyezve akár gyűjtési szolgáltatásokat is kínálhatnak a jelentős iparral rendelkező régiókban. Mindazonáltal tekintettel arra, hogy a háztartási és az ipari csomagolások közötti funkcionális helyettesíthetőségének hiányára meg kell állapítani, hogy a háztartási hulladékágazatra szakosodott vállalkozások főszabály szerint nem lesznek képesek ipari csomagolások gyűjtésére vonatkozó szolgáltatásokat. Ennélfogva az a tény, hogy az ipari hulladéktermelők szabadon választhatják meg partnereiket, a jelen ügyben irreleváns.

76 Másodszor a használt háztartási papírok ártalmatlanítása kapcsán a Bizottság a megtámadott határozat (157) preambulumbekezdésében megállapította – anélkül, hogy azt a felperes vitatta volna –, hogy „az ARO csak meghatározott mennyiségeket vesz meg az önkormányzati használtpapír-gyűjtő rendszerektől", amelyek már az ARA-rendszer létrehozatala előtt is léteztek. A megtámadott határozat (158) preambulumbekezdése szerint a használtüveg-ártalmatlanítás esetében ugyanez a helyzet.

77 A fentiekből következően nem valószínű, hogy a kizárt háztartásicsomagolás-gyűjtő és -válogató vállalkozások egyrészt könnyen hozzáférhessenek az ipari csomagolások gyűjtési és -válogatási piacához, illetve másrészt szolgáltatásokat nyújthassanak akár a használtpapír-gyűjtés, akár a használtüveg-gyűjtés piacán, mivel ezek a piacok az önkormányzati rendszerek segítségével köszönhetően működnek, és ennélfogva el vannak zárva a potenciális versenytársak elől. Következésképpen a felperes által felhozott érvekkel ellentétben e piacok létezése irreleváns a háztartási csomagolások gyűjtésére

és válogatására vonatkozó szolgáltatások iránti kereslet kiterjesztése és a felperes regionális partnerei versenytársainak fennmaradásának biztosítása szempontjából.

78 Ezeket a következtetéseket nem cáfolja a felperesnek a tárgyalás során hivatkozott azon érve, miszerint akkor nem kell versenykorlátozást feltételezni, ha a megállapodás éppen hogy szükségesnek tűnik ahhoz, hogy egy vállalkozás olyan új térségben szerezzen piacot, ahol addig nem volt tevékeny (az Elsőfokú Bíróság T-328/03. sz., O2 (Germany) kontra Bizottság ügyben 2006. május 2-án hozott ítéletének [EBHT 2006., II-1231.o.] 68. pontja).

79 Ezzel kapcsolatosan hangsúlyozni kell, hogy a jelen ügyben a fent hivatkozott O2 (Germany) kontra Bizottság ítélet alapját képező ügytől eltérően nem került megállapításra, hogy a felperes által létrehozott partnerségi megállapodások hálózata lehetővé tette volna valamely versenytárs vállalkozás piacra lépését. Éppen ellenkezőleg, amint az a fenti 65. pontban kifejtésre került a szóban forgó hálózat kumulatív hatása alkalmas volt arra, hogy megakadályozza az ARA-rendszer versenytársait a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacához való hozzáférésben. Ezt az érvet tehát el kell utasítani.

80 A Bizottság tehát megállapíthatta – anélkül, hogy nyilvánvaló értékelési hibát vétett volna – egyrészt, hogy a háztartási könnyűcsomagolások gyűjtési- és válogatási piacán versenykorlátozás állt fenn, és hogy ez a korlátozás a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának megszervezésére gyakorolt pozitív hatásai miatt egyéni mentesítésben részesülhetett, másrészt pedig azt, hogy e korlátozás hatást gyakorolhat a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacára, és a eképpen háztartási csomagolások piacán a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások iránti keresletre. Egyébiránt a Bizottság nem vétett nyilvánvaló értékelési hibát, amikor úgy ítélte meg, hogy annak elkerülése érdekében, hogy a felperes kiiktathassa a versenyt a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán, az egyéni mentesítéshez a fenti 27. pontban meghatározott két kötelezettséget kell kapcsolni. Ennélfogva a jelen jogalapot el kell utasítani.

A partnerségi megállapodások 2790/1999 rendeletben meghatározott feltételeknek való megfelelésére vonatkozó, második jogalapról

A felek érvei

81 A felperes úgy véli, hogy ugyan a partnerségi megállapodások kizárólagossági kötelezettséget írnak elő vele szemben, e kötelezettségre a 2790/1999 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének és 3. cikke (1) bekezdésének értelmében mentesség alkalmazandó, amely rendelet továbbá nem engedi a mentességet élvező megállapodásokkal szembeni kötelezettségek előírását. A Bizottság által a megtámadott határozat (155) és azt követő preambulumbekezdéseiben megállapított érintett piac meghatározása szerint ugyanis, a felperes ausztriai regionális partnerei közül egy sem rendelkezik 30%-nál magasabb részesedéssel a könnyűcsomagolások gyűjtésének és/vagy válogatásának piacán. Továbbá a felperes hangsúlyozza, hogy a 2790/1999 rendelet mentességet nyújt az olyan forgalmazási rendszerek tekintetében, amelyek bizonyos forgalmazók részére kizárólagos területeket tartanak fenn, és ezért úgy véli, hogy ugyanennek igaznak kell lennie a partnerségi megállapodások hálózatának keretében is, amely esetén az odaítélő vállalkozás kizárólagos területeket tart fenn partnerei számára.

82 A felperes továbbá vitatja a Bizottságnak az érintett földrajzi piacra vonatkozó meghatározását, azzal érvelve, hogy a gyűjtési régiók egyetlen gazdasági tevékenységi területnek sem felelnek meg, mivel azokat a pályázatai során határozta meg. Ezenfelül úgy véli, hogy valamely szolgáltató piaci részesedésének meghatározása során döntő kritérium a partnerségi megállapodások megkötése előtti, és nem az azutáni állapot.

83 Végül a felperes előadja, hogy azért nem hivatkozott a 2790/1999 rendeletre a kereset benyújtását megelőzően, mert a Bizottság nem tett közzé kifogásközlést.

84 A Bizottság és a beavatkozók a felperes által felhozott valamennyi érvet vitatják.

A Törvényszék álláspontja

85 Elöljáróban a felperes azon állításait kell megvizsgálni, miszerint a 2790/1999 rendeletre vonatkozó érveire nem volt alkalma korábban hivatkozni.

86 Ezzel kapcsolatosan először is emlékeztetni kell arra, hogy az ARA és az ARGEV 2001. augusztus 28-i levelében azt kérelmezték, hogy a Bizottság bocsásson ki nemleges megállapítást a bejelentett megállapodások tekintetében, vagy esetlegesen az EK 81. cikk (3) bekezdésének megfelelően határozzon azok mentesítéséről. Ezt a kérelmet, valamint az ehhez csatolt A/B nyomtatványt az ARA és az ARGEV a 17. tanácsi rendelet szerinti kérelmek és bejelentések formai, tartalmi és egyéb részleteiről szóló, 1994. december 21-i 3385/94/EK bizottsági rendelet (HL L 377., 28. o., magyar nyelvű különkiadás: 8. fejezet, 3. kötet, 42. oldal) 2. cikkének megfelelően nyújtotta be, anélkül, hogy a Bizottság ezzel kapcsolatosan észrevételt tett volna.

87 Másodszor a 2002. október 19-i közlemény 139. pontjának értelmében (lásd a fenti 12. pontot) a Bizottság nem kívánt kifogásokat emelni az EK 81. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének alapján bejelentett megállapodásokkal szemben, vagy az EK 81. cikk (3) bekezdésének és az EGT-Megállapodás 53. cikke (3) bekezdésének alkalmazásával egy esetlegesen kötelezettségvállalásokkal ellátott egyedi mentességet nyújtani a feleknek.

88 Harmadszor a Bizottság a felperes 2003. április 1-jén levelet küldött a felperesnek, amelyben arról számolt be, hogy lehetséges, hogy az EK 81. cikk (1) alapján megengedő határozatot fog hozni, amelyben a 17. rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően a gyűjtési berendezések közös használata tekintetében bizonyos kötelezettségeket fog előírni. Az „Indokolás" című részben a Bizottság részletesen kifejtette, hogy milyen indokokból nyújthatott egyéni mentességet a partnerségi megállapodásra nézve, valamint azon indokokat is felsorolta, amelyek miatt úgy ítélte meg, hogy az ARA-rendszer megállapodásai versenykizáró hatásúak lehetnek, ami igazolja a szóban forgó kötelezettségek előírását. Végül e levél arról tájékoztatta a felperest, hogy annak kézhezvételétől egy hónapon belül lehetősége van észrevételeket tenni. A Bizottság 2003. június 6-i második levelében arról értesítette a felperest, hogy a felperes és az osztrák hatóságok kérdéseire válaszul módosította az előírt kötelezettségeket.

89 E körülmények között nem vitatható, hogy a felperes a közigazgatási eljárás során tudomást szerezhetett arról, hogy a bejelentett megállapodásoknak versenykizáró hatásai lehetnek, valamint azokról a kötelezettségekről, amelyeket a Bizottság az egyéni mentesség keretében vele szemben kívánt előírni. Mindazonáltal amint az a felperes által a Bizottság részére az utóbbi 2003. április 1-jei és június 6-i levelére válaszként küldött 2003. május 16-i és június 25-i leveléből kitűnik, nem kérte kifejezetten a 2790/1999 rendelet alkalmazását, és nem tett semmilyen kifogást azzal kapcsolatosan, hogy a Bizottság a jelen ügyben nem alkalmazta a hivatkozott rendelet 3. cikkének (1) bekezdését, illetve hogy hogyan határozta meg az érintett piacot. Ez a körülmény – amint azt a Bizottság megjegyezte –magyarázatot ad arra, hogy a 2790/1999 rendeletre vonatkozó érvekre miért nincs válasz a megtámadott határozatban. Ennélfogva

az, hogy ezen érvekre a megtámadott határozat egyáltalán nem utal, nem vonhatja kétségbe annak jogszerűségét.

90 Mindenesetre még ha feltételezzük is, hogy a felperes azzal, hogy az EK 81.cikk (3) bekezdésének címén mentességet kért, közvetetten a 2790/1999 rendelet alkalmazását kérte, a lényegében a hivatkozott rendelet nem alkalmazására vonatkozó jogalap nem teszi jogszerűtlenné a megtámadott határozatot.

91 A partnerségi megállapodások ugyanis olyan szolgáltatási szerződések, amelyek kizárólagos módon kötelezik a felperest minden egyes gyűjtési régióban az adott hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerrel szemben, amelyek közül mindegyik a háztartási csomagolások ártalmatlanítási láncának más szintjén helyezkedik el. E szerződések révén a felek azt határozzák meg, hogy milyen feltételekkel kell a felperes feladatát képező háztartási csomagolások gyűjtését és válogatását végrehajtani az egyes gyűjtési régiókban. Tehát olyan nem versenytársak közötti alvállalkozói megállapodásokról van szó, amelyek a 2790/1999 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartoznak.

92 Amint az a megtámadott határozat (173) preambulumbekezdéséből kitűnik – anélkül, hogy azt a felperes vitatta volna – az EK 81. cikk (1) bekezdésének értelmében vett jelentős versenykorlátozás meghatározása tekintetében érintett földrajzi piac a hulladékgyűjtési és -válogatási rendszerek piacának esetén Ausztria egész területe, mivel a kereslet és kínálat e piacon fennálló objektív feltételei jelentősen eltérnek a belső piac egyéb régióiban érvényes körülményektől. A csomagolásártalmatlanításra vonatkozó fenti 5. pontban hivatkozott osztrák szabályozás ugyanis meghatározza azon feltételeket, amelyek között a szóban forgó tevékenységnek Ausztria egész területén fejlődnie kell, és e feltételek a belső piac egyéb területein fennálló feltételekhez képest sajátosnak tekinthetők. Egyébiránt a felperes Ausztria területének egészére

hozta létre a partnerségi megállapodások hálózatát, amely a minden egyes gyűjtési régióra vonatkozó szerződések kumulatív hatása miatt hatással lehet a versenyre mind a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek, mind a háztartási csomagolások gyűjtési és -válogatási piacán.

93 Ezzel szemben az annak értékelése szempontjából érintett terület, hogy a 2790/1999 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében megtámadott határozat 30%-os küszöb átlépésre került-e, az adott gyűjtési régió, mivel ez az a terület, amelyen a hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerek szerződnek a felperessel és az a hely, ahol e partnerek szolgáltatásaikat nyújtják. A felperes e régiók mindegyike tekintetében pályázatot ír ki, és a partnerek szolgáltatásaikat a hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrák egyes régiókban való megszervezése révén nyújtják. Továbbá a standard pályázati kiírás 7. pontja gyűjtési régiónkénti sajátosságokat ismerteti, amelyeket a „Select Regional, Teil L" című dokumentum ír le. Ezenfelül a felperes 2002. évre vonatkozó tevékenységi jelentése pontosabban azt mondja ki, hogy a kerületek és helyi önkormányzatok gyűjtési régiókban tömörülnek, és a felperes minden egyes régió tekintetében megfelelő és teljesen különálló gyűjtési tervet fejlesztett ki.

94 A fentiekből következően minden egyes gyűjtési régióban a szolgáltatási feltételek homogének és az egyes régiókban sajátosságaik, valamint a szolgáltatás feltételei miatt a vertikális korlátozásokról szóló iránymutatásról szóló 2000/C 291/01 közlemény (90) preambulumbekezdésében meghatározott kritériumoknak megfelelően meg lehet különböztetni a szomszédos régióktól (HL 2000. C 291., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 390. oldal) a 2790/1999 rendeletben maghatározott küszöb kiszámítása tekintetében érintett földrajzi piac meghatározása érdekében.

95 Az a tény, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a bejelentett megállapodások versenyellenes hatásainak vizsgálata szempontjából érintett földrajzi piac Ausztria egész területe, nem mond ellent ennek a megállapításnak. Ez a körülmény ugyanis nem akadálya annak, hogy e piac területén a gyűjtésére és szétválogatására vonatkozó szolgáltatások szolgáltatatói oldaláról tekintve korlátozottabb földrajzi piacokat találjunk,

amely piacokon a szolgáltatási feltételek homogének és azokat meg lehet különböztetni a szomszédos régióktól. Ennélfogva, amint azt a fenti 93. pontban kifejtettük, a gyűjtési régiók alkotják a érintett piacokat annak meghatározása tekintetében, hogy a felperes részesülhet-e a 2790/1999 rendelet szerinti csoportmentességben.

96 A felperes azon kijelentésével kapcsolatosan, miszerint valamely szolgáltató piaci részesedésének meghatározása során döntő kritérium a partnerségi megállapodások megkötése előtti, és nem az azutáni állapot, amlékeztetni kell, hogy a 2790/1999 rendelet 9. cikkének (2) bekezdése értelmében „a piaci részesedést az előző naptári évre vonatkozó adatok alapján kell kiszámítani". Azt is ki kell emelni – amint arra a Bizottság hivatkozott –, hogy új piacok esetében azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az adott piac létrejött. Csupán ettől az időponttól kezdve megállapítható, hogy a szolgáltatás milyen piaci erővel rendelkezik, a 2790/1999 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján számítva ki piaci részesedését.

97 A jelen ügyben ez azt jelenti, hogy az egyes hulladékgyűjtési és/vagy szétválogatási partnerek piaci részesedésének kiszámításához a háztartási csomagolások hulladékgyűjtésére és -válogatására vonatkozó megállapodások utáni és – a felperes által állítottakkal ellentétben – nem az azelőtti állapotot kell figyelembe venni.

98 A hulladékgyűjtési és -válogatási partnerek, amelyekkel a felperes hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások szolgáltatóiként szerződést kötelezettség, jelentősen túllépik a piaci részesedés 2790/1999 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 30%-os küszöbét. Egyrészt a megtámadott határozat (22) preambulumbekezdése szerint – amelyet a felperes nem vitatott – a könnyű háztartási csomagolások terén csupán az Öko-Box hozott létre egy bizonyos háztartási csomagolásfajta – tudniillik a kartonpapírt tartalmazó többféle anyagból álló italcsomagolások – tekintetében versenyző rendszert. Másrészt amint azt a felperes is elismerte beadványaiban, az Öko-Box olyan rendszert fejlesztett ki, amely csupán a csomagolások egy részének

tekintetében használja a gyűjtési infrastruktúrát, és ebben az esetben a felperes gyűjtési partnereinek segítségét veszi igénybe. Ennélfogva a regionális partnerek hulladékgyűjtési és/vagy -válogatási piacon fennálló részesedése könnyen elérheti a 100%-ot, ezért 2790/1999 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése nem teszi lehetővé, hogy a Bizottság kötelezettségek kikötése nélkül nyújtson csoportmentesítést.

99 Az előzőekre figyelemmel az első jogalapot el kell utasítani.

A harmadik, arra vonatkozó jogalapról, hogy a megtámadott határozat 2. és 3. cikke nem tartja tiszteletben az „alapvető szolgáltatások" doktrínáját

A felek érvei

100 A felperes úgy véli, hogy a Bizottság a verseny élénkítése érdekében meghatározó jelentőséget tulajdonított a többi kollektív rendszereknek a felperes hulladékgyűjtési infrastruktúráihoz való szabad és akadálymentes hozzáférésének és kijelenti, hogy a megtámadott határozat 2. és 3. cikke arra való kísérlet, hogy úgy írjon elő kötelezettséget az ARA-rendszerrel szemben, hogy nem tartja tiszteletben az „alapvető szolgáltatások" doktrínáját.

101 E jogalap alátámasztásaképpen a felperes egyrészt kijelenti, hogy a partnerségi megállapodásaival nem ellentétes a konténerek közös használata, és hogy ily módon a

szóban forgó szerződések nem eredményeznek a javára kizárólagosságot a konténerek használata felett. Ilyen körülmények között nem lehet a verseny tényleges korlátozásáról beszélni és a Bizottság által előírt kötelezettségek nem alapulhatnak az EK 81. cikk (3) bekezdésén és a 17. rendelet 8. cikkének (1) bekezdésén.

102 Másrészt a felperes előadja, hogy valójában a megtámadott határozat azt a kötelezettséget írja elő vele szemben, hogy kapacitásait „adja át" versenytársai részére, ami az EK 82. cikk hatálya alá tartozik. Ez a kötelezettség a Bíróság ítélkezési gyakorlatra figyelemmel csak akkor lehet jogszerű, ha a felperes részére felállított hulladékgyűjtési berendezések alapvető létesítményeknek minősülnek (a Bíróság C-7/97. sz., Bronner-ügyben 1998. november 26-án hozott ítélete [EBHT 1998., I-7791. o.]). Márpedig a jelen ügyben nem ez az eset áll fenn, mivel technikailag lehetőség van a felperes már létező hulladékgyűjtési rendszereinek megkettőzésére, mivel a megállapodások lehetővé teszik a versenytárs hulladékgyűjtő rendszerek számára, hogy hulladékgyűjtő rendszert helyezzenek el ott, ahol a felperes már kezel egy lerakó rendszert, és fordítva.

103 A Bizottság a felperes által előterjesztett valamennyi érvet vitatja.

A Törvényszék álláspontja

104 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében visszaélésnek minősül a piacon erőfölényben lévő vállalkozás által annak megtagadása, hogy olyan nyersanyagokat, illetve szolgáltatásokat nyújtson egy szomszédos piacon vele versenyző vállalkozásnak, amelyek nélkülözhetetlenek a versenytárs által végzett üzleti tevékenység folytatásához, amennyiben az a versenytárs által támasztott versenyt teljes egészében megszüntetné (a Bíróság fent hivatkozott Bronner-ügyben hozott ítéletének 38. pontja és a C-418/01. sz., IMS Health ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-5039.o.] 40–45. pontja). Ilyen esetekben amennyiben a Bizottság jogsértés, különösen erőfölénnyel való visszaélés fennállását állapította meg, a 17. rendelet

3. cikkének megfelelően azzal biztosíthatja határozata hatékony érvényelülését, hogy bizonyos kötelezettségeket ír elő (a Bíróság C-241/91. P. sz. és C-242/91. P. sz., RTE és ITP kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., I-743. o.] 90. és 91. pontja).

105 A partnerségi megállapodások értelmében a hulladékgyűjtési és -válogatási partnerek feladata a szerződéses kötelezettségeik végrehajtásához szükséges infrastruktúrák létrehozása (lásd a megtámadott határozat (98) preambulumbekezdését). A szóban forgó infrastruktúrák a hulladékgyűjtési és -válogatási partnerek és nem a felperes tulajdonát képezik, és az utóbbi arra szorítkozik, hogy ezen infrastruktúrák elhelyezéséről megállapodjon a helyi önkormányzatokkal. A felperes is kijelenti, hogy egyáltalán nem rendelkezik tulajdonjoggal vagy olyan ellenőrzési joggal e berendezések felett, amely lehetővé tenné számára, hogy visszaélésszerűen tagadja meg a versenytársaitól a hulladékgyűjtési szolgáltatások nyújtását abból a célból, hogy kizárja őket a csomagolásártalmatlanítási piacról.

106 Mindemellett a felperesnek a partnerségi megállapodások értelmében, valamint a 3. kötelezettségvállalásban magának biztosított szervezési lehetőségek alapján partnereivel együtt lehetősége van az egyes gyűjtési régiókban felállított infrastruktúrákhoz való hozzáférés ellenőrzésére. A felperes ily módon képes a versenytársait megakadályozni abban, hogy a partnerei tulajdonában lévő hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrához férjenek.

107 Amint ugyanis azt a Bizottság a megtámadott határozat (234) preambulumbekezdésében kiemelte, a jelen ügyben felmerülő probléma az, hogy a felperes a 3. kötelezettségvállalásban magának biztosított szervezési lehetőségek alapján képes a megakadályozni hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrák közös használatát. E szervezési lehetőségeket kihasználva a felperes többek között azokat a gyűjtési partnereket, amelyek meg kívánják nyitni infrastruktúráikat az ARA-rendszer versenytársai előtt, megakadályozhatja ebben, és így megnehezítheti a versenytársak háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacára való belépését. E magatartás azzal a kockázattal jár, hogy versenykorlátozást okoz e piacon és korlátozhatja a gyűjtésére és

szétválogatására vonatkozó szolgáltatások iránti keresletet a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán.

108 Amint azt a fenti 67. pontban kifejtettük, a Bizottság a fent említett kockázat kiküszöbölése érdekében szükségesnek tartotta, hogy az egyéni mentesítéshez a 17. rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően a megtámadott határozat 3. cikkében meghatározott kötelezettségeket kapcsolja.

109 Ennélfogva a jelen ügyben nem arról van szó, hogy a felperes egyoldalúan megtagadja a versenytárs vállalkozásoktól egy olyan szolgáltatás nyújtását, amely szükséges a szomszédos piac kifejlődéséhez, ami ellentétes az EK 82. cikkel, és amely igazolná az „alapvető szolgáltatások" doktrínájának alkalmazását. Olyan esetről van szó ugyanis, amikor a felperes által a partnerségi megállapodások révén a csomagolásgyűjtő- és válogató vállalkozásokkal szemben fenntartott helyzete a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán versenykorlátozáshoz vezethet oly módon, hogy az korlátozhatja a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán a gyűjtésére és szétválogatására vonatkozó szolgáltatások iránti keresletet. Következésképpen a Bizottság a jelen ügyben jogszerűen nem alkalmazta az „alapvető szolgáltatások" doktrínáját és a Bíróság erre vonatkozó ítélkezési gyakorlatát.

110 Fentiekből egyrészt az következik, hogy a Bizottság a jelen ügyben nem kívánta alkalmazni az „alapvető szolgáltatások" doktrínáját, másrészt, hogy az „alapvető szolgáltatások" doktrínája és a Bíróság erre vonatkozó ítélkezési gyakorlata a jelen ügyben nem alkalmazandó annak vizsgálata érdekében, hogy a Bizottság által nyújtott egyéni mentességhez kapcsolt kötelezettségek jogszerűek-e. Következésképpen ezt a jogalapot el kell utasítani."

A negyedik, arra vonatkozó jogalapról, hogy a megtámadott határozatban meghatározott kötelezettségek megvalósíthatatlanok

A felek érvei

111 A felperes azt állítja, hogy a megtámadott határozat által előírt kötelezettségek megsértették a Bíróság arányosság elvére vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, mivel nem alkalmasak a kitűzött cél elérésére és nem a lehető legkisebb terhet képviselik.

112 A felperes továbbá úgy véli, hogy a Bizottság nem vette kellőképpen figyelembe az ARA-rendszer sajátosságait, mivel a Németországban létező hulladékártalmatlanítási rendszerrel szemben a gyűjtést, a válogatást és a hasznosítást nagy részben különböző vállalkozások végzik, és e partnerek csak utólagosan tudják bizonyítani az összegyűjtött, szétválogatott és hasznosított csomagolások mennyiségét, miközben a gyakorlatilag folyamatosan gyűjtött csomagolásokat a felperes feldolgozó központjaiba szállítani. Következésképpen a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában előírt kötelezettség egyetlen célja az, hogy megakadályozza a felperest abban, hogy az összegyűjtött termékek valódi mennyiségénél nagyobb részesedést követeljen. Ez a kötelezettségnek tehát az a lényege, hogy a felperes tudomással rendelkezzen az ARA-rendszernek az összegyűjtött csomagolások leszállításakor fennálló részesedéséről, ami két okból sem lehetséges. Az egyik ok az, hogy a külső kollektív rendszerek, vagyis azok, amelyeknek nem áll érdekében a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata, nem kötelesek felvilágosítani a felperest a licenciamegállapodásokban vállaltaknak megfelelően összegyűjtött mennyiségekről, és ennek következtében lehetetlen kiszámítani a felperesnek az háztartási csomagolások teljes mennyiségéhez képest fennálló hányadát. A második ok az, hogy a piaci részesedésekkel kapcsolatos információk csak utólag, a licenciamegállapodások értelmében elszállított mennyiségekre vonatkozó időszakos bevallások gyártók és importőrök általi elkészítését követően

állnak rendelkezésre. A felperes ezért úgy véli, hogy ahhoz, hogy az összegyűjtött termékeknek a rendszer különböző üzemeltetői közötti elosztására lehetőség nyíljon, olyan elosztási módszereket kellene használni, amelyek egy meghatározott csomagolásmennyiség leszállítása időpontjában előzetesen ismertek már.

113 Végül a felperes hozzáfűzi, hogy nincs semmiféle összefüggés a versenykorlátozás és a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában előírt kötelezettség között, és hangsúlyozza, hogy 2003. augusztus 28-án javaslatot küldött a Bizottságnak egy olyan másik elosztási módszer meghatározására, amely úgy rendelkezik, hogy a különböző gyűjtési rendszerek a licenciamegállapodásoknak megfelelően várható mennyiségek arányában minden évben előzetesen fenntartanak egy meghatározott átadási kapacitást. A Bizottság ezt a módszert nem vette figyelembe.

114 A Bizottság és a beavatkozók a felperes által felhozott valamennyi érvet vitatják.

A Törvényszék álláspontja

115 Először is meg kell jegyezni, hogy a felperes a megtámadott határozatban meghatározott kötelezettségek megvalósítóságára vonatkozó negyedik jogalap alátámasztásának érdekében külön jogalapként (ötödik jogalap) hivatkozik az arányosság elvére. Ennélfogva a kötelezettségek, és különösen a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában meghatározott kötelezettség arányosságát az ötödik jogalap keretében kell megvizsgálni, továbbá a jelen jogalap keretében azt kell megvizsgálni, hogy a szóban forgó kötelezettség megvalósítható-e.

116 A felperes által felhozott érvekre válaszolva először is – amint az az akta irataiból kitűnik – meg kell jegyezni, hogy a külső rendszerek által licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségek a jelen ügyben teljesen irrelevánsak a felperesnek a háztartási csomagolások összesített mennyiségéből képviselt hányadának kiszámítása tekintetében. Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy az összegyűjtött csomagolások elosztásának kérdése a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata során nem merül fel. Mivel ebben az esetben a felperes nem tudhatja be magának az összegyűjtött csomagolásmennyiség egészét, a szóban forgó infrastruktúrákat közösen használó egyes kollektív rendszerek által gyűjtött csomagolásmennyiségnek megfelelő hányadot kell kiszámítani az összegyűjtött csomagolások közöttük történő elosztása érdekében. Következésképpen a felperesnek a külső rendszerek által a licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségekre vonatkozó adatok elérhetőségével kapcsolatos érve teljesen megalapozatlan.

117 Másrészt a felperes állításai ellenére nem bizonyította azon indokokat, amelyek miatt a háztartási csomagolások összesített mennyiségéből rá eső hányadot az összegyűjtött csomagolások feldolgozó központba történő leszállításakor lehetetlen kiszámítani, mivel az összegyűjtött csomagolások elosztásához előzőleg rögzített és egy évig érvényes módszerre van szükség. Éppen ellenkezőleg, a felperes és a hulladéktermelők között létrejött hulladéklerakási- és licenciamegállapodásból az tűnik ki, hogy a felperesnek fizetendő éves díj összegének kiszámítása érdekében hulladéktermelőknek a forgalomba hozott csomagolások pontos mennyiségéről havonta/négyhavonta legkésőbb az elszámolás tárgyát képező időszakot követő második hónap tizedik napjáig nyilatkozniuk kell, attól függően, hogy nagy- avagy kisméretű termelőről van szó. Ez azt jelenti, hogy a hulladéklerakási- és licenciamegállapodásokban vállalt csomagolásmennyiségeket a felperes e szerződések és a rendszeresen neki nyújtott információk alapján ki tudja számítani.

118 Valóban, az előző naptári évre vonatkozó végleges adatok csak a szóban forgó év utolsó trimeszterének utolsó hónapját követő második hónap tizedik napján állnak majd

rendelkezésre. Mindazonáltal ez nem jelenti azt – amint azt a felperes állítja –, hogy a csomagolások elosztására csupán az üzleti év kezdetét követő tizenöt hónappal kerülhet sor, amely megakadályozza az összegyűjtött csomagolások „folyamatos elosztását". Az összegyűjtött csomagolások elosztására a gyűjtés során fokozatosan is sor kerülhet a licenciamegállapodásokban vállalt csomagolások előző hónapokban ténylegesen forgalomba hozott mennyiségei alapján. Ezen elosztás eredményét az adott év végén hulladéktermelők által közölt tényleges és végleges mennyiségek alapján kompenzáció útján lehet korrigálni. Amint azt a Bizottság megjegyezte, az elosztás módszeresen alapulhatna az elszámolt mennyiségeken, amelyeket csupán bizonyos időpontokban lehetne módosítani. Amint az az akta irataiból kitűnik, a felperes az utóbbi lehetőséget javasolta és azt a Bizottság a Törvényszék előtt folytatott ideiglenes intézkedés iránti eljárás során el is fogadta.

119 Harmadszor megjegyzendő – amint az a tárgyalás során kitűnt –, hogy a megtámadott határozat a felek számára kielégítő módon került részben végrehajtásra.

120 A fentiekből következően az összegyűjtött csomagolások folyamatos elosztása nem akadályozza a megtámadott határozat 3.cikkének b) pontjában meghatározott kötelezettség megvalósíthatóságát, és a felperes által állítottakkal ellentétben az összegyűjtött csomagolások elosztásához előzőleg rögzített és egy évig érvényes módszerre van szükség.

121 Ezt a megállapítást a felperes többi érve sem vonja kétségbe.

122 Először is azon érvét, miszerint nincs semmiféle összefüggés a versenykorlátozás és az előírt kötelezettség között, teljesen megalapozatlan. A megtámadott határozat (290) és (293) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy egyértelmű összefüggés áll fenn egyrészt az előírt kötelezettség, másrészt pedig vertikális upstream piac a felperes versenytársai előtti lezárása között, valamint háztartási csomagolásgyűjtési és -válogatási piacon fennálló hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások iránti kereslet csökkenése között. Ez a kockázat az olyan megállapodásoknak nyújtandó egyéni mentesítésből adódik, amelyek révén a felperes gyűjtési régiónként kizárólag egy partnerrel köt szerződést és olyan feltételeket tart fenn magának, amelyek révén megakadályozhatja a hulladékgyűjtési és -válogatási infrastruktúrák közös használatát. E kötelezettség célja tehát annak elkerülése, hogy a felperes a hulladékgyűjtési infrastruktúrákat közösen használó versenytárs rendszerek által összegyűjtött csomagolásmennyiségekre vonatkozó tanúsítványokat vagy igazolásokat szerezzen, és az e rendszerek tulajdonát képező mennyiségeket magának tudja be, különösen az osztrák felügyeleti hatóság felé. A felperes ilyen magatartása megakadályozná a versenytárs rendszereket abban, hogy az előírt átvételi mennyiségszintet teljesíteni tudják, és ez megnehezítené fennmaradásukat a piacon. A versenytárs rendszerek piacról való eltűnése a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások keresletének csökkenésével járna a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán. Vagyis a felperes által felhozott érvekkel ellentétben és a 17. rendelet 8.cikke (1) bekezdésére tekintettel a Bizottság helyesen írta elő a szóban forgó kötelezettséget annak elkerülése érdekében, hogy a felperesnek nyújtott egyéni mentesítés versenykorlátozást okozhasson a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán és a háztartásicsomagolás-gyűjtési és -válogatási szolgáltatások iránti kereslet csökkenésével járjon.

123 Másodszor a felperes azon állítását, miszerint a Bizottság a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában előírt kötelezettség szövegét nagyrészt a német hulladékártalmatlanítási rendszerre vonatkozó határozatból másolta anélkül, hogy figyelembe vette volna az ARA-rendszer sajátosságait, ugyancsak teljesen megalapozatlannak kell tekinteni. A két szóban forgó határozat vizsgálata nyilvánvalóvá teszi, hogy azok szövege nem hasonlít egymásra. Továbbá a felperes állításával ellentétben a megtámadott határozat vizsgálata azt mutatja, hogy azok a tanúsítványok vagy igazolások, amelyekre a hivatkozott határozat 3.cikkének b) pontjában előírt kötelezettség utal nem az összegyűjtött csomagolások fizikai átvételének helyettesítésére szolgálnak, hanem

annak igazolására, hogy az összegyűjtött csomagolások mekkora hányada tudható be a felperesnek. A Rendelet 11. cikke (8) bekezdésének és a valamely hulladékgyűjtési és hasznosítási rendszer megvalósítására és működtetésére vonatkozó engedélyben meghatározott 2. kötelezettség értelmében ezek a tanúsítványok annak bizonyítására szolgálnak az osztrák felügyeleti hatóság felé, hogy a felperes az előírt gyűjtési mennyiséget teljesíti. A megtámadott határozat (291) preambulumbekezdésében szerint a tanúsítványok vagy igazolások a partnereknek a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata során járó díjazásának csökkentésére is szolgálhatnak.

124 A fentiekből következően a Bizottság által javasolt elosztási módszerek olyan adatokon – mint például az elszámolt mennyiségek, vagy a korábbi hónapok tekintetében licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségek – alapulnak, amelyek könnyen elérhetőek a felperes számára az összegyűjtött csomagolások elosztása során, és hogy ezek a módszerek az ARA-rendszer sajátosságait ugyanolyan módon veszik figyelembe, mint a felperes által javasolt módszer. Az egyetlen különbség az, hogy a Bizottság által javasolt módszerekben az elszámolt mennyiségek vagy a korábbi hónapok tekintetében licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségeket utólag lehet korrigálni például a licenciamegállapodásoknak megfelelően a hulladéktermelők által forgalomba hozott és bejelentett tényleges, valamint végleges csomagolásmennyiségek alapján. Amint azt a fenti 188. pontban kifejtettük, az utólagos korrekció nem összeegyeztethetetlen az összegyűjtött csomagolásoknak a hulladékgyűjtési infrastruktúrákat közösen használó kollektív rendszerek közötti folyamatos elosztásával. Ennélfogva a felperes állításaival ellentétben a kötelezettség nem megvalósíthatatlan.

125 Következésképpen ezt a jogalapot el kell utasítani.

Az arányosság elve megsértésére vonatkozó, ötödik jogalapról

A felek érvei

126 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában előírt kötelezettség aránytalan, mivel olyan kötelezettségeket elő vele szemben, amelyek megakadályozhatják a felperest abban, hogy az előírt mennyiségeket teljesítse, és ennél fogva létezését veszélyeztethetik. A szóban forgó kötelezettség ugyanis csökkenti az őt megillető hulladékgyűjtési kapacitáshoz való hozzáférést. A felperes ezen indokból biztosította magának a saját rendszere megszervezésének jogát oly módon, hogy szerződésben tiltotta meg a csomagolásgyűjtő vállalkozásoknak, hogy saját nevükben járjanak el. Az aránytalanság két esetben különösen szembetűnő, vagyis egy másik kollektív rendszer által további, licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségek esetén, valamint a más kollektív rendszerek által felállított hulladékgyűjtési berendezések esete, amely részben vagy egészben saját tulajdonukat képezik.

127 Az első esettel kapcsolatosan a felperes úgy véli, hogy egy másik kollektív rendszer piacra lépése csökkentené az ARA-rendszernek a háztartási csomagolások mennyiségéből rendelkezésre álló hányadát, és ennélfogva piaci részesedését. A versenytársak ugyanis nem csupán elcsábítanák az ARA-rendszer ügyfeleit, hanem ezenfelül további olyan licenciamegállapodásokban vállalt csomagolásmennyiségeket bocsátanának piacra, amelyeket sem a gyártók, sem a forgalmazók nem vesznek át, és amelyeket a felperes a „parazita vállalkozások csomagolásmennyiségeinek" nevez. Ebben a helyzetben, mivel a regionális partnerek által összegyűjtött csomagolások azon hányada, amelyet a felperes a magának tudhat be, korlátozott, ez megakadályozza abban, hogy az előírt mennyiségeket teljesítse, ennélfogva a Bundesministerium für Umwelt, Jugend und Familie (az osztrák környezetvédelmi, ifjúsági és családügyi minisztérium) bevonhatja a felperes engedélyét. A Bizottság által előírt kötelezettség tehát csökkenti a felperes hulladékgyűjtési kapacitáshoz való hozzáférését.

128 A felperes továbbá úgy véli, hogy a Bizottság által a jelentősebb csomagolásmennyiség befogadása végett a konténerek mennyiségének módosítására vonatkozó javasolt megoldás nem kielégítő. A felperes ugyanis csupán utólagosan szerezhet tudomást arról, hogy a gyűjtési kapacitások nem elegendőek, továbbá a korrekciós intézkedések ténylegesen nem hozhatók meg két éven belül. Ezen indokból a felperes úgy véli, hogy ahhoz, hogy a konténerek használatát közössé tudja tenni, a kollektív rendszer versenytársaknak minden évben előre meg kellene határozniuk a szükséges konténerek mennyiségét, valamint a megfelelő gyűjtési mennyiségeket.

129 A felperes hozzáfűzi, hogy a gyűjtési kapacitások feletti rendelkezés és az összegyűjtött mennyiségekhez való hozzáférés ugyanazon problémacsoport részét képezik, továbbá ha a szóban forgó kötelezettség arra kötelezné a felperest, hogy a gyűjtési kapacitásait átengedje a versenytársaknak, e kapacitások előrejelzésének egésze feleslegessé válik.

130 A második esettel kapcsolatosan a felperes előadja, hogy a versenytárs rendszerek leginkább bizonyos csomagolásfajták tekintetében szakosodott szolgáltatók, amelyek további hulladékgyűjtési berendezéseket is képesek felállítani, miközben a felperes által fenntartott berendezéseket kiegészítő jelleggel használhatnák. Ez a helyzet áll fenn az Öko-Box és a Bonus rendszerei esetén. A felperes szerint a versenytárs rendszerek e magatartása teljesen előrelátható, mivel a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata nem hoz létre tényleges árversenyt, mivel ilyen verseny csak saját hulladékgyűjtési infrastruktúrák felállítása esetén alakulhat ki. Ennélfogva úgy véli, hogy a kötelezettség miatt még a hulladékgyűjtési infrastruktúrák csupán részleges közös használata esetén is kénytelen lenne az összegyűjtött hulladékmennyiségek feldolgozását a versenytárs rendszer szükségleteinek megfelelő hányadot meghaladóan megtagadni, ami nyilvánvalóan ésszerűtlen lenne.

131 Egyébiránt a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság semmiféle megoldást nem javasolt a hulladékgyűjtési infrastruktúrák részleges közös használatára, továbbá meg sem vizsgálta a felperes által előterjesztett kompromisszumjavaslatot.

132 Végül a felperes kijelenti, hogy a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában meghatározott kötelezettség arra kényszeríti, hogy a csomagolásgyűjtés átszervezze, amely a hulladékgyűjtési költség növekedését, és következésképpen az ARA-rendszer hatékonyságcsökkenését idézné elő. Ennélfogva úgy véli, hogy a költségeket azokra kellene áthárítani, akik a hulladékgyűjtési infrastruktúrákat közösen használják, vagyis a versenytárs rendszerekre és a gyűjtési partnerekre. Továbbá úgy véli, hogy a rendszer működési költségeit (avagy a rendszerköltségeket) ugyancsak a versenytárs rendszerekre kellene áthárítani.

133 A Bizottság és a beavatkozók a felperes által felhozott valamennyi érvet vitatják.

A Törvényszék álláspontja

134 Ami az arányosság elvét illeti, amely a közösségi jog általános elvei közé tartozik, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ezen elv szerint a meghozott intézkedések nem haladhatják meg azt a mértéket, amely a szóban forgó szabályozás által megvalósítandó cél eléréséhez szükséges és megfelelő, és ha több ilyen megfelelő intézkedés között lehet választani, a legkevésbé kényszerítő intézkedést kell előnyben részesíteni (a Bíróság C-210/00. sz., Käserei Champignon Hofmeister ügyben 2002. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-6453. o.] 59. pontja; a C-184/02. és C-223/02. Spanyolország és Finnország kontra Parlament és Tanács ügyben 2004. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-7789. o.] 57. pontja, valamint a C-558/07. sz., S P C M és társai ügyben 2009. július 7-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-5783. o.] 41.pontja).

135 A jelen ügyben a Bizottság által a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában meghatározott kötelezettség előírásával kitűzött cél az, hogy megakadályozza a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán fennálló verseny kiszorítását, amely akkor valósulhat meg, ha a Bizottság egyéni mentesítést nyújt a felperes által bejelentett hulladékgyűjtési és -válogatási megállapodások tekintetében, amely

csökkentené a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások iránti keresletet a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán. A megtámadott határozat (290) és (292) preambulumbekezdéséből ugyanis kitűnik, hogy a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata esetén a felperes kísérletet tehet arra, hogy az összegyűjtött csomagolások mennyiségének egészét magának tudja be, és ezzel megakadályozza a versenytárs rendszereket abban, hogy az előírt átvételi szintet teljesíteni tudják. Amint azt a fenti 122. pontban kifejtettük, azzal, hogy a Bizottság megtiltja, hogy a felperes a versenytárs rendszerek által a háztartási csomagolások egészéhez képest összegyűjtött csomagolásmennyiségeket képviselő hányadokra vonatkozó tanúsítványokat vagy igazolásokat szerezzen, lehetővé teszi annak elkerülését, hogy a felperes magának tudja be az összegyűjtött csomagolásmennyiségek egészét, különösen az osztrák felügyeleti hatóság felé, amelynek az igazolások bemutatásával azt kell bizonyítania, hogy az előírt átvételi szintet teljesítette. Továbbá amint az a fenti 123. pontból kitűnik, ez a tilalom összeegyeztethető az ARA-rendszer sajátosságaival.

136 Annak elkerülése végett, hogy a felperes magának tudja be a az összegyűjtött csomagolásmennyiségek egészét, bizonyítani kell a szóban forgó csomagolások elosztását. Ezzel kapcsolatosan a Bizottság olyan elosztási módszereket javasolt, amelyek az egyes rendszerek által a licenciamegállapodásokban vállalt mennyiségek pontos hányadának felelnek meg, ami kiiktatja azon kockázatot, hogy a felperes az összegyűjtött csomagolások egészét magának tudja be. Ezen elosztási módszerek ugyanis megakadályozzák, hogy a felperes gyengíteni próbálja a versenytárs rendszerek helyzetét oly módon, hogy mesterségesen növeli a gyűjtési partnereknek bejelentett mennyiségeket. Ezek a módszerek tehát az elérendő célnak – vagyis annak, hogy megakadályozza a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán fennálló verseny teljes kiszorítását, és ennélfogva a hulladékgyűjtési és -válogatási szolgáltatások iránti kereslet csökkenését a háztartási csomagolások gyűjtésének és szétválogatásának piacán – megfelelőek.

137 Ennélfogva a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában meghatározott kötelezettség a Bizottság által elérni kívánt cél tükrében nem aránytalan (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Käserei Champignon Hofmeister ügyben hozott ítélet 60–64. pontját).

138 Ezt a megállapítást nem vonja kétségbe a felperes által a licenciamegállapodásokban vállalt további mennyiségek más kollektív rendszerek általi megszerzésére, valamint az általa felállított hulladékgyűjtési berendezések részleges használatára vonatkozó érvei.

139 Először is a licenciamegállapodásokban vállalt további mennyiségek más kollektív rendszerek általi megszerzésére vonatkozó érv kapcsán egyrészt hangsúlyozni kell, hogy Rendelet 11. cikke (7) bekezdésének a jelen ügy tekintetében hatályos szövege úgy rendelkezik, hogy a százalékok oly módon kerülnek megállapításra, hogy minden egyes olyan csomagolási anyag mennyiségének, amelynek összegyűjtése közös használat révén történik, legalább 50%-ának kell összegyűjtve lennie. Másrészt a hulladékgyűjtési és hasznosítási rendszerek megvalósítására és működtetésére vonatkozó engedélyben meghatározott 1. kötelezettség értelmében a felperes által elérendő hulladékgyűjtés és -hasznosítás minimális szintje „azon csomagolásmennyiségekhez képest [kerül kiszámításra], amelyek az adott naptári év folyamán a [Rendelet] 11. cikke (7) bekezdésének értelmében szerződés tárgyát képezik". Ennélfogva a „parazita csomagolások" – vagyis az olyan csomagolások, amelyeket eddig semelyik ártalmatlanítási rendszer sem dolgozott fel – semmiféle hatással sem lesznek a felperes hulladékgyűjtési mennyiségeire, mivel az utóbbiakat a fentiekben meghatározottaknak megfelelőek kell majd kiszámítani. Egyébiránt ugyan igaz, hogy az a tény, hogy a parazita csomagolások a felperessel versenytárs rendszerek licenciamegállapodások révén vállalt csomagolásokká válhatnak, azt eredményezhetik, hogy e csomagolások nem számíthatók be a felperessel szemben előírt gyűjtési szint teljesítésénél. Mindazonáltal a hatályos nemzeti szabályozás szövegezésére tekintettel a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata esetén az egyes rendszerek az előírt gyűjtési szint eléréséhez szükséges csomagolásmennyiségek összegyűjtésének érdekében nem számíthatnak parazita csomagolásokra, hanem növelniük kell gyűjtési kapacitásaikat, például a konténerek ürítése gyakoriságának növelésével.

140 Azon kijelentés, miszerint a felperes csupán utólagosan szerez tudomást arról, hogy a gyűjtési kapacitások nem elegendőek, nem vonhatja kétségbe ezt a megállapítást. Amint ugyanis a fenti 118. pontban kifejtésre került, a felperes előre felmérheti a licenciamegállapodások révén vállalt csomagolások mennyiségét, és ezen adat alapján meg tudja állapítani, hogy mekkora a hulladékgyűjtési szükséglet, és eldöntheti, hogy kell-e növelni a gyűjtési kapacitásokat. Továbbá az előre jelzett gyűjtési kapacitásokat

a licenciaszerződést kötött hulladéktermelők által ténylegesen forgalomba hozott és folyamatosan bejelentett csomagolásmennyiségek függvényében korrigálhatja.

141 Végül a felperes állításaival ellentétben a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata nem jelenti a gyűjtési kapacitások új versenytársak részére való, a felperest sértő tényleges átadását. A közös használat ugyanis nem csökkenti a gyűjtési kapacitásait, mivel az egyes gyűjtési rendszerek által a gyűjtési partnereknek bejelentett gyűjtési kapacitások licenciamegállapodások révén vállalt csomagolásmennyiségektől függenek, ezért tekintetbe veszik az egyes gyűjtési területeken licenciamegállapodások révén vállalt csomagolásmennyiségeket. Ennélfogva – amint azt már a fenti 139. pontban megjegyeztük – a felperesnek a gyűjtési mennyiségszint teljesítése érdekében a hulladékgyűjtést az új szükségletekhez kell igazítania, például oly módon, hogy a partnereket arra kéri, hogy növeljék konténerkapacitásaikat vagy a konténerelszállítás gyakoriságát.

142 Következésképpen a licenciamegállapodásokban vállalt további mennyiségeknek egy másik kollektív rendszer általi megszerzésére vonatkozó érvet el kell vetni.

143 Másodszor a felperes által létrehozott hulladékgyűjtési infrastruktúrák olyan rendszerek általi részleges közös használatára vonatkozó érv, amelyek saját hulladékgyűjtési infrastruktúrával rendelkeznek, nem vonja kétségbe a szóban forgó kötelezettség arányosságát. Amint az akta irataiból kitűnik, a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában a felperessel szemben előírt kötelezettség nem jogosítja fel a hulladékgyűjtési infrastruktúrák részleges használatát kérő versenytárs rendszereket arra, hogy a licenciamegállapodások révén vállalt csomagolások forgalomba hozott teljes mennyiségének megfelelő csomagolásmennyiséget magukénak tudják be, amelyre jogosultak. Éppen ellenkezőleg, a versenytárs rendszereknek előzetesen be kell jelenteniük a licenciamegállapodások révén vállalt csomagolásoknak azon előrelátható mennyiségéből, amelyre jogosultak azon mennyiséget, amelynek tekintetében a közös használatra igényt tartanak, és csupán ez a mennyiség vehető figyelembe az összegyűjtött csomagolások elosztásánál. Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy ezt a felperes

által javasolt lehetőséget fogadta el a Bizottság a Törvényszék előtt lefolytatott ideiglenes intézkedés iránti eljárás során.

144 A felperes azon állításával kapcsolatosan, miszerint a hulladékgyűjtési infrastruktúrák teljes vagy részleges közös használata nem hoz létre tényleges árversenyt, emlékeztetni kell, hogy a megtámadott határozat lehetőséget ad a felperesnek arra, hogy csökkentse a partnerségi megállapodásokban meghatározott díjazást. Így a felperes versenytársait terhelnék mind a konténerek és gyűjtőzsákok rendelkezésre bocsátásának költségei, mind a háztartásokból és a hasonló mennyiségű csomagolással rendelkező ügyfelektől történő gyűjtés, valamint a hozzájuk tartozó licenciamegállapodások révén vállalt csomagolások szállításának költségei. Való igaz, hogy e körülmény bizonyos költségek szempontjából ugyanolyan helyzetet teremt a versenytársakra nézve, mint amilyenben a felperes van. Mindazonáltal tekintettel a rendszerszervezés és – kezelés tekintetében felmerülő lehetőségekre nézve az anyagok megtérülő hasznosítása és értékesítése, valamint a különböző vállalkozások üzletpolitikája miatt nem zárható ki árverseny kialakulása.

145 A szóban forgó kötelezettség szükséges voltával kapcsolatosan a megtámadott határozat (290) és (293) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy e kötelezettség hiányában a felperes megkísérelhetné az összegyűjtött csomagolások ellenőrzését, és a csomagolások olyan hányadát is magának tudná be, amelyre nem ő jogosult. Ugyan a felperes egy másik, a licenciamegállapodásokban vállalt várható mennyiségektől függően meghatározott átvételi kapacitáson alapuló egy évre előzetesen rögzített elosztási módszert, nem sikerült bizonyítania olyan más intézkedések létezését, amelyek e kötelezettséget szükségtelenné tennék. A felperes piacon fennálló erős helyzetére tekintettel ugyanis az általa javasolt elosztási módszer nem akadályozná meg abban, hogy módosítsa az egyes években kért mennyiségeket oly módon, hogy a licenciamegállapodásokban vállalt várható mennyiségeket mesterségesen növelje a versenytárs rendszerek helyzetének gyengítése céljából és így csökkentse a versenytársak részére rendelkezésre álló konténerkapacitást. Amint azt a Bizottság beadványaiban megjegyezte – anélkül, hogy ezen érvet a felperesnek sikerült volna cáfolnia – a versenytárs rendszerek erre úgy próbálnak majd válaszolni, hogy az igényelt mennyiségeket növelik, aminek eredményeként a versenytárs rendszerek versenyt futnának a piaci hányadokért, főleg a gazdaságilag vonzóbb régiókban, amelyekben a felperes a piacon betöltött erős helyzete miatt nagyon előnyös pozícióban lesz. Ezzel szemben a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában előirányzott elosztás olyan arányos, objektív és ellenőrizhető

módszereken alapul, amely védi a versenytársak érdekeit, miközben tiszteletben tartja a felperes piaci helyzetét.

146 Következésképpen nem létezik olyan alternatív intézkedés, amely ugyanolyan hatékony módon tenné lehetővé a vertikális upstream piacon fennálló verseny kiszorításának megakadályozását. Ennélfogva a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában meghatározott kötelezettség szükséges a kitűzött cél eléréséhez [lásd ebben az értelemben a Bír fent hivatkozott Käserei Champignon Hofmeister ügyben hozott ítéletének 66. pontját és a C-491/01. sz., British American Tobacco (Investments) és Imperial Tobacco ügyben 2002. december 10-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-11453. o.] 139. pontját).

147 A fentiekből következően a szóban forgó kötelezettség nem sérti az arányosság elvét, mivel olyan intézkedésnek minősül, amely alkalmas a megtámadott határozat által kitűzött cél megvalósítására, vagyis arra, hogy megakadályozza a versenykorlátozást a háztartási csomagolások ártalmatlanítási rendszereinek piacán és az ebből eredő a háztartási csomagolások gyűjtésére és szétválogatására vonatkozó szolgáltatások iránti keresletcsökkenést, és nem lép túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

148 Az ARA-rendszer hatékonyságának abból eredő elvesztésével kapcsolatos érv, hogy a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata esetén a felperes bizonyos költségeket nem hárithat a versenytárs rendszerekre és a gyűjtési partnerekre, nem cáfolja meg ezt a megállapítást. Egyrészt a megtámadott határozat (139) és (304) preambulumbekezdése szerint a rendszerköltségek az ARA-rendszer létrehozásából erednek és a szóban forgó rendszer sajátosságainak tudhatók be. A közös használat esetén a felperes nem bizonyította, hogy a hulladékgyűjtési infrastruktúrákat közösen használó versenytársak az ARA-rendszer egészéből is előnyökhöz jutnának saját hulladékártalmatlanítási tevékenységük fejlesztése érdekében. Ezzel szemben elképzelhető, hogy kizárólag a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használatának

köszönhetően a versenytársak saját hulladékártalmatlanítási technológiát hoznak létre. Ennélfogva az a tény, hogy a felperesnek kell viselni e költségeket, semmiképpen sem jár az ARA-rendszer hatékonyságvesztésével és ezért nem igazolt e költségek harmadik személyekre való áthárítása. Másrészt a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használatával felmerülő költségek kapcsán ki kell emelni, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használata milyen módon módosítaná a csomagolások gyűjtésének kilónkénti költségeit. Ennélfogva nem megállapítható, hogy e használat milyen mértékben csökkenthetné az ARA-rendszer hatékonyságát, amennyiben a felperes nem lenne jogosult e költségek harmadik személyekre való áthárítására.

149 Következésképpen ezt a jogalapot el kell utasítani.

A megtámadott határozat rendelkező része és indokolása között fennálló ellentmondásokra vonatkozó, hatodik jogalapról

A felek érvei

150 A felperes előadja, hogy ellentmondások állnak fenn a megtámadott határozat (301) és (313) preambulumbekezdése, valamint annak rendelkező része, így különösen 3. cikkének b) pontja között. Ez a cikk ugyanis nem rendelkezik azon lehetőségről, hogy lehetőség állna fenn a kötelezettség alkalmazásának mellőzésére olyan esetben, ha a versenytárs rendszerek nem kérelmeznék a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használatát és nem tartalmaz semmiféle iránymutatást arra nézve, hogy a kötelezettség mely időponttól alkalmazandó. Álláspontja szerint a megtámadott határozat rendelkező részét oly módon kellene kijavítani, hogy annak szövege egyértelművé tegye a kötelezettség előírása, a hulladékgyűjtési berendezések közös használata és azon

időpont közötti összefüggést, amelytől fogva e kötelezettség hatályosul. A felperes azt állítja, hogy a megtámadott határozat sem nem kellően pontos, se nem releváns.

151 A Bizottság a felperes által előterjesztett valamennyi érvet vitatja.

A Törvényszék álláspontja

152 Meg kell állapítani, hogy ugyan igaz, hogy a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontja úgy rendelkezik, hogy a felperes „csak azon csomagolásmennyiségek tekintetében kérhet tanúsítványt a csomagolásgyűjtő vállalkozásoktól, amelyet különböző anyagfajták tekintetében az egyes rendszerekre ruházott összes háztartásicsomagolás-mennyiségből az ARA-rendszer rendelkezésére álló részesedés képvisel", ettől még az ítélkezési gyakorlat értelmében valamely határozat rendelkező részét azon indokolás tükrében kell értelmezni, amely annak alátámasztásául szolgál, vagyis a jelen ügyben a megtámadott határozat (301) és (313) preambulumbekezdését alapul véve (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-374/94., T-375/94., T-384/94. és T-388/94. sz., European Night Services és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-3141. o.] 211. pontját). Márpedig a megtámadott határozat (301) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy „[a]mennyiben valamely versenytárs rendszer nem kérelmez közös használatot, hanem saját hulladékgyűjtési infrastruktúrát állít fel, a kötelezettségek nem alkalmazandók", továbbá a (313) preambulumbekezdés úgy rendelkezik, hogy „[c]supán akkor csökken a díjazás, ha valamely versenytárs rendszer egy adott gyűjtési régióban közös használatot kér, és kizárólag attól az időponttól fogva, hogy az engedélyt kap e használatra".

153 Továbbá ugyan igaz, hogy a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontja úgy szól, hogy „[a] kötelezettség az összes olyan csomagolásgyűjtő vállalkozásra alkalmazandó,

amellyel az ARGEV partnerségi megállapodást kötött", ettől még a fenti 152. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a szóban forgó cikk e részét a megtámadott határozat (292) preambulumbekezdésének tükrében kell értelmezni. A hivatkozott preambulumbekezdés kimondja egyrészt, hogy a kötelezettség az összes olyan csomagolásgyűjtő vállalkozásra alkalmazandó, amely a felperessel partnerségi megállapodást kötött, függetlenül attól, hogy azok engedélyezik-e infrastruktúrájuk közös használatát, annak érdekében, hogy a versenytárs rendszerekkel megállapodást kössenek, másrészt pedig úgy rendelkezik, hogy a megtámadott határozat 3. cikkének b) pontjában előírt kötelezettség csak olyan esetekre alkalmazandó, amikor valamely versenytárs rendszer a hulladékgyűjtési infrastruktúrák a megtámadott határozat 3. cikkének a) pontjában előírt kötelezettségnek megfelelő közös használatát kéri.

154 Következésképpen a felperes állításaival ellentétben a megtámadott határozatnak az azt alátámasztó indokolás tükrében értelmezett rendelkező része egyértelműen és pontosan kimondja egyrészt, hogy a szóban forgó kötelezettség csak olyan esetekre alkalmazandó, amikor valamely versenytárs rendszer a hulladékgyűjtési infrastruktúrák közös használatát kéri, másrészt úgy rendelkezik, hogy a kötelezettség hatályba lépésének időpontja az adott rendszernek nyújtott engedély hatályba lépésének időpontja. Ennélfogva a kereset egészét el kell utasítani.

A költségekről

155 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság, az EVA, valamint a BAA kérelmének megfelelően kötelezni kell saját költségei, valamint a Bizottság a Bizottság, az EVA, valamint a BAA részéről felmerült költségek viselésére, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeit is.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) Az Altstoff Recycling Austria AG maga viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság, az EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH és a Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte felmerült költségeit, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeit is.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. március 22-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei ..... II - 981

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 993

A jogkérdésről ..... II - 995

Az EK 81. cikk és a 17. rendelet 2. cikkének megsértésére vonatkozó, első jogalapról ... II - 997

A felek érvei ..... II - 997

A Törvényszék álláspontja ..... II - 998

A partnerségi megállapodások 2790/1999 rendeletben meghatározott feltételeknek való megfelelésére vonatkozó, második jogalapról ..... II - 1009

A felek érvei ..... II - 1009

A Törvényszék álláspontja ..... II - 1010

A harmadik, arra vonatkozó jogalapról, hogy a megtámadott határozat 2. és 3. cikke nem tartja tiszteletben az „alapvető szolgáltatások" doktrínáját ..... II - 1015

A felek érvei ..... II - 1015

A Törvényszék álláspontja ..... II - 1016

A negyedik, arra vonatkozó jogalapról, hogy a megtámadott határozatban meghatározott kötelezettségek megvalósíthatatlanok ..... II - 1019

A felek érvei ..... II - 1019

A Törvényszék álláspontja ..... II - 1020

Az arányosság elve megsértésére vonatkozó, ötödik jogalapról ..... II - 1025

A felek érvei ..... II - 1025

A Törvényszék álláspontja ..... II - 1027

A megtámadott határozat rendelkező része és indokolása között fennálló ellentmondásokra vonatkozó, hatodik jogalapról ..... II - 1033

A felek érvei ..... II - 1033

A Törvényszék álláspontja ..... II - 1034

A költségekről ..... II - 1035